

Uczenie czynem 35 rocznicy Polski Ludowej powinno stać się sprawą całego społeczeństwa

List Edwarda Gierka do I sekretarzy komitetów wojewódzkich PZPR

(P) W związku ze zbliżającym się końcem roku 1978 I sekretarz KC PZPR Edward Gierka wystosował list, do I sekretarzy komitetów wojewódzkich partii, w którym wskazuje na potrzebę wzmocnienia wysiłków na rzecz wykonania bieżących i perspektywicznych zadań, zwłaszcza gospodarczych na terenie każdego województwa.

Nawiązując do apelu o uczczenie czynem 35 rocznicy Polski Ludowej skierowanego do całego narodu z trybuny sejmowej podczas uroczystego posiedzenia z okazji 60-lecia odrodzenia państwa polskiego Edward Gierka wyraził wdzięczność organizacji partyjnej, konferencjom samorządu robotniczego i wszystkim ludziom pracy województwa katowickiego za podjęcie inicjatywy w tej sprawie.

Podkreślił, że za sprawą tą partia powinna dotrzeć do całego społeczeństwa. Należy starannie przemyśleć i przygotować każde zobowiązanie na gruntuach i stycznościach z ludźmi. Chodzi przede wszystkim o lepsze wyniki ilościowe i jakościowe w tych

dziedzinach, które mają bezpośredni wpływ na poziom życia społeczeństwa i rozwój eksportu.

Poprawa wyników winna opierać się o posiadane zasoby i środki, drogą wzrostu gospodarczości i wykorzystania istniejących rezerw, wyższej wydajności pracy, bardziej oszczędnej użytkowania materiałów i energii, większej dbałości o jakość wyrobów.

List, zwraca uwagę na konieczność właściwego przygotowania zakładów pracy do okresu zimowego zarówno pod względem produkcyjnym jak i socjalnym. Trzeba dołożyć starań, aby zakończyć bieżący rok możliwie najlepszymi wynikami i dobrze przygotować się do zadań roku przyszłego. Sytuacja jest na wielu odcinkach trud-

60 rocznica KPP i 30 rocznica zjednoczenia ruchu robotniczego. Interesujące pozycje wydawnicze

(P) 60-lecie KPP oraz 30-lecie zjednoczenia polskiego ruchu robotniczego i powstanie PZPR, znalazły szeroki odzewik czytelników.

Państwowe Wydawnictwo Naukowe przygotowuje bardzo cenną pozycję pt. „30 lat PZPR, 1948-1978”. Ta zblorowa praca pod redakcją Adolfa Dobieszewskiego, Norberta Kolomejczyka i Janusza Gołobiewskiego zawierać będzie publikacje dotyczące m. in. historycznych przesłanek powstania PZPR oraz jej pozycji w międzynarodowym ruchu robotniczym.

Ukazała się już praca pt. „Warszawska organizacja PPR 1942-1948” Bohdana Hillebrandta i Józefa Jakubowskiego, stanowiąca próbę całościowego ujęcia dzieł wojewódzkiej organizacji PPR. Wydano także „Polska klasa robotnicza - zarys dziejów” część druga, tom I, obejmująca lata 1970-1978. Nakładem Śląskiego Instytutu Naukowego w Katowicach wydana zostanie kolejna praca

Święto Albanii. Depesza z Polski

Prezydium Zgromadzenia Ludowego Ludowej Socjalistycznej Republiki Albanii
TIRANA

Z okazji święta narodowego Ludowej Socjalistycznej Republiki Albanii - 34 rocznicy wyzwolenia spod okupacji faszystowskiej i zwycięstwa rewolucji ludowej w Waszym kraju, Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej przesyła Prezydium Zgromadzenia Ludowego Ludowej Socjalistycznej Republiki Albanii oraz narodowi albańskiemu najlepsze pozdrowienia i życzenia.

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
(Czytaj artykuł na str. 6).

25-lecie Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN. List od Henryka Jabłońskiego

(P) 25-lecie obchodzi Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk. Prace IPPT wywierają duży wpływ na kierunki rozwoju nauki w Polsce mechanicznej i akustycznej - dwóch rozległych dziedzin nauk ścisłych, stanowiących przedmiot działalności tej największej placówki PAN.

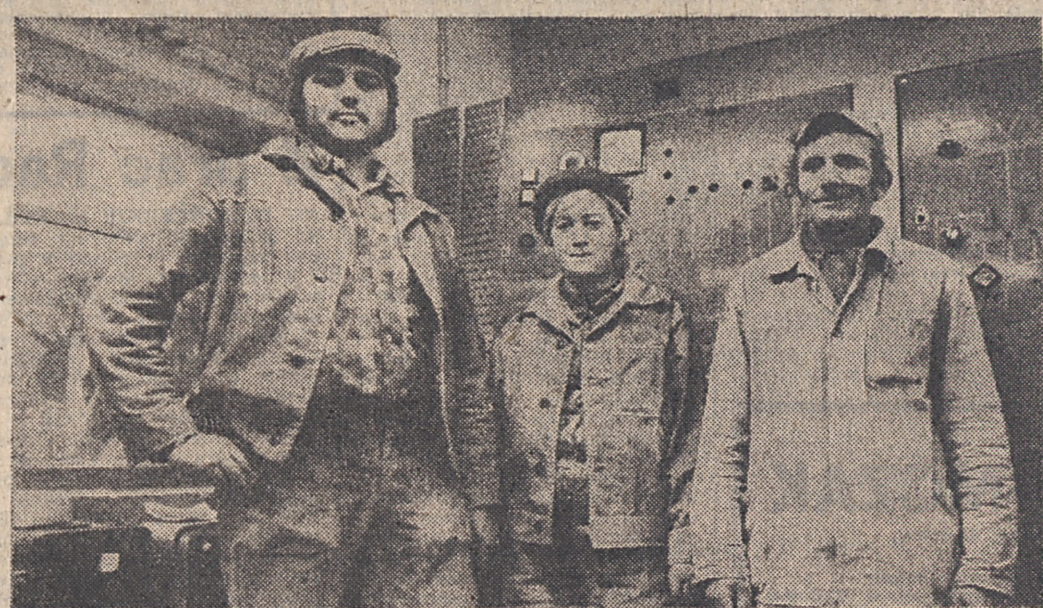
27 bm. odbyła się w Warszawie uroczysta sesja naukowa, w trakcie której odczytany został list od przewodniczącego Rady Państwa Henryka Jabłońskiego, podkreślający znaczenie IPPT PAN w procesie rozwoju nauki w kraju, zawierający życzenia dalszej owocnej działalności badawczej.

Zasłużeni pracownicy instytutu udekorowani zostali odznaczaniem państwowymi. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał prof. Zdzisław Pawłowski; 6 pracowników instytutu udekorowano Złotymi, Srebrnymi i Brązowymi Krzyżami Zasługi.

Wzrósł również odznak Naczelnej Organizacji Technicznej, przyznane w uznaniu wkładu instytutu w procesie szkolenia kadr technicznych. (PAP)

Henryka Rechowicza pt. „PPR na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim”. W Wydawnictwie Literackim w Krakowie ukazała się książka kilkunastu historyków pod redakcją prof. Józefa Buszki pt. „Rok 1923 w Krakowie”. Z innych edycji tego wydawnictwa, które są przygotowywane, to: „Przed wojną” i „W czasie wojny”.

(A) DOKONCZENIE NA STR. 2

PRZEDSTAWIAMY wyróżniających się pracowników Wytwórni Pasz w Olsztynie (woj. olsztyńskie). Od lewej stoją Bogdan Drzewiecki, elektryk zmianowy, Krystyna Jarmulowicz, dozowacz i Roman Kalinowski, agregatowy urządzeń granulujących. Związani są oni z zakładem od 1971 roku. Fot. Zbigniew Furman

Przed górniczym świętem

Wzrasta wydobywanie rud miedzi, cynku i ołowiu

Informacja własna

(P) Górnicze święto zwykle kojarzy nam się z kopalnictwem węgla kamiennego, choć historycznie rzecz biorąc - pierwsi byli górnicy wydobywający szlachetne kruszce jak srebro, czy rudy cynkowo-olowiane.

Obecnie, zwłaszcza po odkryciu „wielkiej miedzi” i rozbudowie zagłębia legnicko-głogowskiego, właśnie miedziowi górnicy wraz z wydobywającymi rudy cynku i ołowiu oraz surowce ogniotrwałe, stanowią zaraz po górn-

Nadal napięta sytuacja w Iranie

PARYŻ, LONDYN (PAP). Według doniesień z Teheranu miliony obywateli Iranu odpowiedziały 26 bm. na apel opozycyjnego ugrupowania „Front Narodowy” i działaczy religijnych w sprawie zwolnienia strajku powszechnego na znak protestu przeciwko zastrzeleniu w ub. tygodniu uczestników demonstracji w Meshhadzie.

W czasie strajku doszło do poważnych incydentów w wielu miastach. W Gorganie nad Morzem Kaspijskim zginęło w czasie startu z policją co najmniej 35 osób. 3 osoby zostały rane w czasie zajść w Babil. W Istahanie demonstranci podpalił kilka banków.

(B) DOKONCZENIE NA STR. 4

1000 ton rudy ponad dobowe zadania wydobywcze. Rekordowy fedrunek górników kop. „Lubin”

(P) Górnicza załoga rejonu zachodniego kopalni „Lubin” w Legnickim, pracująca pod kierownictwem mgr. inż. Edwarda Rzepki, wydobła w ciągu jednej zmiany 3,2 tys. ton rudy, tj. 1000 ton rudy dodatkowo ponad planowe zadania. W pełni ze swych zobowiązań wywiązały się pozostałe szczyty górnicze. W ten sposób łączny urobek, wraz z nadwyżką przodujących oddziałów, wyniósł ponad 7 tys. ton rudy, co stanowi rekord dobowego wydobycia.

Pomyślny rezultat górników kop. „Lubin” jest w równym stopniu udziałem wszystkich załóg pracujących w rejonie wzmoczonego wydobycia. Na szczególne wyróżnienie zasługują górnicy-operatorzy maszyn dołowych oraz zespoły pomocniczych służb mechanicznych. (Czytaj niżej „Przed górniczym świętem”).

Z prac Rady Ministrów

Projekt przyszłorocznego Narodowego Planu Społeczno-Gospodarczego i ustawy budżetowej

(P) Jak informuje rzecznik prasowy rządu - 27 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Rozpatrzone projekt uchwały o Narodowym Planie Społeczno-Gospodarczym i ustawy budżetowej na 1979 rok. Podstawowe założenia obu dokumentów przedstawił przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów oraz minister finansów.

Projekty przyszłorocznego planu i budżetu, wychodząc z potrzeb i możliwości rozwojowych gospodarki narodowej oraz ich wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, uznają za cel główny uzyskanie dalszego postępu w społeczno-gospodarczym rozwoju kraju i poziomie życia ludzi pracy, przez konsekwentną realizację strategii rozwo-

jowej wytyczonej w uchwałach VI i VII Zjazdu ZPZR.

Następstwem tego są przewidziane na rok przyszły podstawowe kierunki działalności gospodarczej, które służą będą osiągnięciu społecznych celów polityki państwa. Do kierunków tych zaliczono: uzyskanie dalszego postępu w realizacji programów wyżywienia narodu i budownictwa mieszkaniowego; dalszą poprawę w zapewnieniu rynku: rozbudowę ba-

Wzmocnionym wysiłkiem realizujemy program rozwoju Ziemi Radomskiej. Obrady plenum KW PZPR w Radomiu

Obsługa własna

(R) „Wysoką aktywnością, inicjatywą i dobrą pracą realizujemy program rozwoju Ziemi Radomskiej” - pod takim hasłem obradowało 27 bm. plenum KW PZPR oceniając realizację programu społeczno-gospodarczego rozwoju woj. radomskiego zatwierdzonego w ub. roku przez Biuro Polityczne KC PZPR.

Obradom przewodniczył I sekretarz KW PZPR Janusz Prokopiak.

W pracach plenum uczestniczyli: z-ca kierownika Wydziału Przemysłu Ciężkiego, Transportu i Budownictwa KC PZPR - Henryk Puciłowski, wojewoda - Roman Maćkowski, aktywni kierownicy województwa, przedstawiciele bratnich stronnictw politycznych ZSL i SD, grupa produkcyjnych robotników z „Waltera”, „Radokoru”, przemysłu tytoniowego, RZNS, RPBP, „Termowentu”, RWT i innych.

Referat egzekutywy KW PZPR wygłosił sekretarz KW Józef Tobiasz, który stwierdził, że opracowany program przyszłorocznego rozwoju Ziemi Radomskiej zatwierdzony w ub. roku przez Biuro Polityczne KC PZPR oraz decyzja nr 23 prezesa Rady Ministrów jest wielkim osiągnięciem i dużą szansą dla intensywnego wzrostu gospodarczego woj. radomskiego.

(Omówienie referatu egzekutywy KW PZPR na str. 8.)

Dyskusja, w której głos zabralo 14 mówców koncentrowa-

ła się wokół konkretnych zagadnień dotyczących realizacji zadań społeczno-gospodarczych województwa. Wskazywano jednocześnie na te zjawiska, które są jeszcze hamulcem prawidłowego działania. Przytaczano wiele konkretnych z życia wziętych, a dotyczących nieudolności, szlamazarności i niebałstwa, a także marnotrawstwa czasu, środków produkcji i funduszu płac.

Zwracano też uwagę na złą jakość wyrobów i wadliwą ich dystrybucję. W Pionkach od wielu lat modernizuje się dworzec PKP zgodnie z odpowiednio przygotowaną dokumentacją. Teraz zmienić należy dokumentację, gdyż stara zgodnie z orzeczeniem ekspertów nie odpowiada potrzebom współczesnym. Radom ma znaczący udział w produkcji przemysłowej, a także z racji pełnionej funkcji wojewódzkiego ośrodka dyspozycji. W latach 1976-78 znacznie zwiększył się potencjał gospodarczy i stan posiadania. Oddano w tym czasie blisko 5 tys. mieszkań, przez modernizację ciągów miasto zmieniło swój wygląd, realizowany jest, aczkolwiek z trudnościami, program komunalny.

W dyskusji zastanawiano się co zrobić, aby efekty były jeszcze większe, na miarę potrzeb miasta, które czeka na nowy hotel, szpital, dworce kolejowy i autobusowy. To tylko wyrywkowe pozycje z planu społeczno-gospodarczego rozwoju miasta. Jego realizacja wymaga wysokiej aktywności wszystkich i na każdym posterunku, wymaga też wielu racjonalnych przedsięwzięć i podnoszenia na wyższy poziom dyscypliny społecznej.

Zabierając głos z-ca kierownika Wydziału Przemysłu Ciężkiego, Transportu i Budownictwa KC PZPR Henryk Puciłowski podkreślił, że województwo radomskie ma już poważny dorobek w realizacji programu społeczno-gospodarczego rozwoju, a tym samym znaczący wkład i określony udział w gospodarce kraju zgodnie ze strategią nakreśloną na VII Zjeździe partii. Postęp osiągnięto w wielu gałęziach gospodarki a zwiększony przyrost produkcji wyjadnością pracy. Ale nadal należy kształtować właściwe postawy wśród ludzi frontu produkcyjnego, gdyż to ma bezpośredni wpływ na tworzenie się właściwego klimatu społecznego. Dokonując wysokiej oceny wielokierunkowych działań w

województwie instancji partyjnej, morderczych siły realizacji rozszerzonego programu społeczno-gospodarczego rozwoju Ziemi Radomskiej - Henryk Puciłowski omówił następnie niektóre założenia rozwoju społeczno-gospodarczego w roku przyszłym.

(Omówienie dyskusji plenarnej na str. 8.)

Po wystąpieniu I sekretarza KW PZPR Janusza Prokopia plenum podjęło uchwałę precyzującą zadania dalszego doskonalenia metod i skutecznych działań w realizacji programu społeczno-gospodarczego rozwoju woj. radomskiego. Komitet Wojewódzki PZPR zwrócił się do wszystkich członków partii, instytucji i organizacji społecznych całego społeczeństwa Ziemi Radomskiej, aby dobrą pracą, nowymi działaniami oraz inicjatywami produkcyjnymi i społecznymi godnie uczcili jubileusz naszej ojczyzny. (b4)

(Omówienie apelu na str. 8.)

Święto Mauretanii. Gratulacje z Polski

(P) Z okazji święta narodowego Islamskiej Republiki Mauretanii, przypadającego w dniu 28 bm., przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński wystosował depeszę gratulacyjną do przewodniczącego Narodowego Komitetu Odnowy Narodowej, szefa rządu Republiki ppk Mustaphy Oulda Mohameda Salecka. (PAP)

Dom akademicki dla młodzieży WSI w Radomiu

(R) W Wyższej Szkole Inżynierskiej w Radomiu kształcą się 3,5 tys. studentów, w tym blisko 2 tys. na studiach dziennych. Na unikalnych w skali kraju kierunkach, np. w Wydziale Materiałoznawstwa i Technologii Obuwia kształcą się młodzież z różnych regionów. Dlatego też zapewnienie odpowiedniej bazy socjalnej dla studentów jest jednym z najważniejszych problemów.

27 bm. oddano do użytku pierwszy dom akademicki w nowo budowanym miasteczku studenckim przy ul. Chrobrego w Radomiu. Nowy budynek posiada 328 miejsc w pokojach dwu- i trzysobowych, pokoje cichej nauki, świetlicę. Zamieszkała tutaj również asystenci pracujący na uczelni.

W miasteczku akademickim zostaną wybudowane dwa następne domy studenckie. Kolejny ma być oddany do użytku w czerwcu przyszłego roku. (bW)

914 ofiar masakry

Ostatni akt dramatu w gujańskiej dżungli

WASZYNGTON (PAP). 200-osobowa ekipa amerykańskich sił porządkowych zakończyła ewakuację osiedla Jonestown, założonego przed czterema laty w gujańskiej dżungli przez członków kalifornijskiej sekty „Świątynia ludu”. Kierujący akcją John Moscatelli poinformował, że dokładnie

przetrażnięto całe osiedle i jego okolice w poszukiwaniu zwłok ofiar zbiorowego samobójstwa, lecz nowych ciał już nie odkryto. Tak więc ostateczna liczba ofiar masakry wyniosła 914. 909 zwłok znaleziono w Jonestown.

W stolicy Gujany Georgetown została zamordowany jeden adept sekty i troje dzieci, a na lotnisku Katuina był zastrzelony jeden „dezertor” z gminy. Z 87 członków sekty, którzy przeżyli tragedię, 39 znaleziono ukrywających się w dżungli, a 45 przebywało w krytycznej chwili w Georgetown. Trzech członków sekty zostało aresztowanych. (A) DOKONCZENIE NA STR. 4

Genevskie rozmowy

ZSRR - USA - W. Brytania

GENEWA (PAP). W poniedziałek odbyło się w Genewie spotkanie delegacji ZSRR, USA i W. Brytanii, które uczestniczą w rozmowach mających na celu opracowanie układu o całkowitym i powszechnym zakazie prób z bronią jądrową. (P)

Pamięci Janusza Korczaka Akademia w Paryżu

Od stałego korespondenta

Paryż, 27 listopada

(P) Akademia ku czci doktora Janusza Korczaka została zorganizowana w niedzielę w Paryżu z inicjatywy francuskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Starożytności. O jego życiu opowiedział dziennikarz i pisarz A. Buhler, autor ostatnio wydanej we Francji biografii Janusza Korczaka pt. „Pożegnanie z dziećmi”. Przemawiali także inni członkowie Stowarzyszenia m.in. historyk T. Grol oraz doktor Stanisław Tomkiewicz - przewodniczący Francuskiego Stowarzyszenia Przyjaciół Korczaka.

W części artystycznej odczytano fragmenty dzieł Starożytności i wyświetlono polski film poświęcony jego pamięci.

W uroczystości tej, która zgromadziła kilkadziesiąt osób, wzięli udział przedstawiciele ambasady polskiej.

W foyer sprzedawano książki doktora Korczaka w przekładzie francuskim oraz oryginalne jego wznowienia polskie, jak również dzieła poświęcone jego pamięci.

L. K.

kadr, szczególnie do prac dołowych skłoniły do podjęcia szeregu działań, mających na celu zwiększenie zainteresowania pracą w kopalniach miedzi. (DOKONCZENIE NA STR. 6)

(P) Pierwszy tegoroczny śnieg w Warszawie.

Fot. Zdzisław Kwilecki

Święto narodowe Albanii

(P) 29 listopada jest świętem narodowym Albanii — rocznica dnia, sprzed 35 lat, w którym całe terytorium kraju zostało wyzwolone spod hitlerowskiej okupacji. Z końcem roku 1944, w sytuacji stworzonej przez ofensywę Armii Czerwonej i działania partyzantów na Balkanach, liczące 70 tys. żołnierzy albańskie siły narodowowyzwoleńcze osiągnęły ostateczny sukces — wyzwolenie i otwarcie drogi do rewolucyjnych przemian społecznych. Jeszcze podczas działań wojennych na II Zjeździe Antyfaszystowskiej Rady Wyzwolenia Narodowego utworzono rząd tymczasowy oraz ogłoszono deklarację stwierdzającą m. in., że „Nowy demokratyczny rząd Albanii po całkowitym wyzwoleniu kraju i ustabilizowaniu się sytuacji, przystąpi do zorganizowania wolnych i demokratycznych wyborów do Zgromadzenia Narodowego, które określi ustrój państwa oraz uchwali jego konstytucję”. Proces konsolidacji ruchu oporu przyspieszyło w listopadzie 1941 r. Komunistycznej Partii Albanii. Historyczne zwycięstwo i wyzolenie kraju umożliwiło radykalną przebudowę kraju, jego struktury społeczno-politycznej. Reformy społeczno-polityczne i gospodarcze zapoczątkowano już na przełomie 1944/45. Ich celem było przejęcie przez państwo ludowe kontroli nad całą działalnością gospodarczą. Łata po wyzwoleniu przyniosły wielkie zmiany. W styczniu

29 listopada — Dzień Republiki

Proczysta sesja parlamentu w Belgradzie Przekazanie nowych obiektów przemysłowych

Od stałego korespondenta JERZEGO WOJDYLLY

Belgrad, 27 listopada (P) Przypuszczają się, że ponad 5 milionów Jugosławiów opuści swe domy i wyruszy w podróż po kraju i za granicę. Takie masowe wędrowniki należą już do tutejszej tradycji, a okazje stwarza święta narodowe — Dzień Republiki, 29 listopada. Obchodzony jest on w rocznicę drugiego posiedzenia Antyfaszystowskiej Rady Wyzwolenia Narodowego Jugosławii, które odbyło się w nocy z dnia 29 na 30 listopada 1943 r. w bośniackiej miejscowości Jajce. Stworzone zostały wtedy podwaliny pod budowę przyszłej Jugosławii. Rada stała się najwyższym organem przedstawicielskim walczącego narodu, powstał Narodowy Komitet Wyzwolenia o prerogatywach rządu, królowi zabroniono powrotu do kraju, a rządowi emigracyjnemu odebrano prawo reprezentowania Jugosławii. W tym roku miały miejsce 35 lat od tamtych historycznych wydarzeń. Z tej okazji w przeddzień święta odbył się w Belgradzie uroczysta sesja plenarna jugosławijskiego parlamentu. W całym kraju zostaną oddane do użytku nowe obiekty przemysłowe, jak np. wielki piec hutniczy w bośniackim mieście Zenica. W ciągu niepełnych 8 miesięcy, 24 tys. dźwiał i chłopców z ochotniczych бригад pracy zbudowały w bardzo trudnych warunkach drugi tor kolejowy pomiędzy Dobojem i Zenicą o długości 112 km. Musiano przebić 7 tuneli, przetrzczyć 34 mosty i

Ostatni akt dramatu w gujańskiej dżungli

(A) DOKONCZENIE ZE STR. 1

wanych przez gujańską policję, m. in. bliski przyjaciel samego „proroka” Charles Belkman, oskarżony o zamordowanie jednej z adeptek sekty i trojga jej dzieci. W ostatniej partii 183 zwłok przetransportowanych z Gujany do bazy wojskowej w Dover w stanie Delaware, większość ofiar stanowią dzieci. Ich ciała znalazło na samym końcu, ponieważ przywalone były zwłokami rodziców. Federalne Biuro Śledcze (FBI) poinformowało, że przy zwłokach przywódcy sekty, Jima Jonesa, znaleziono kartkę z rącznym piśmem, której treści do czasu zbadania autentyczności nie ujawniono. Rozpoczęto rozmontowywanie śmigłowców, nadajników radiowych, generatorów i innego sprzętu, używanego w czasie polnej operacji. Odzież, buty, rękawice i namioty sił porządkowych, z obawy przed przeniesieniem zarazków cholery, zostały spalone. W Jonestown pozostały tylko opuszczone domy. Na terenie osiedla policja gujańska wystawiła posterunki, by nie dopuścić do spalardowania pozostawionego tam mienia członków sekty. Osiemdziesięciu adeptów „Świątyni Ludu”, których udało się za masakry ująć z życiem jest przesłuchiwanym przez władze gujańskie, usiłujące wyjaśnić wszystkie zagadkowe okoliczności wydarzeń w

Oszczędność energii elektrycznej

Międzynarodowa konferencja w Genewie

GENEWA (PAP). Korespondent PAP, Jerzy Wańkowiak, pisze: W Genewie zakończył się obrady Komitetu Energii Elektrycznej jednego z głównych organów Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ. W obradach brał udział przedstawiciel państw europejskich oraz USA i Kanady, w tym delegacja Polska, której przewodniczył wiceminister energetyki i energii atomowej, mgr inż. Bolesław Bartoszek. Tematem dyskusji były zagadnienia gospodarki elektroenergetycznej państw EKG, a zwłaszcza sprawy dotyczące możliwości powiązania systemów elektroenergetycznych krajów europejskich oraz w tym celu energii. Uczestnicy konferencji wypowiedzieli się za dalszym pogłębieniem współpracy międzynarodowej w tych dziedzinach. Szczególną uwagę poświęcono zagadnieniom ochrony środowiska naturalnego i wynikającym z tego wymogom w zakresie budowy i lokalizacji urządzeń elektroenergetycznych. Wymieniono też najnowsze doświadczenia w zakresie ograniczania intensywności wydzielenia zanieczyszczeń przy elektrowniach. Zagadnienia te będą jednym z tematów zaproponowanej przez ZSRR ogólnoeuropejskiej konferencji w sprawie ochrony środowiska, która zbierze się jesienią 1979 r. W wypowiedziach ekspertów EKG ONZ podkreślono, że rosnące koszty energii obciążające coraz bardziej budżety państw, stały się obecnie poważnym hamulcem całego rozwoju ekonomicznego. Uczestniczące w konferencji państwa wyraziły wspólną wolę podjęcia szerokiej i wielokierunkowej współpracy międzynarodowej dla poprawy gospodarowania energią elektryczną i w tym celu wdrożenia wszelkich możliwych środków, które przyczynią się do oszczędności w wydatkach na energię elektryczną. Uczestnicy konferencji stwierdzili, że dalszy rozwój ekonomiczny Europy i świata jest uzależniony w dużej mierze od zespolenia wysiłków nad poprawą ekonomii bilansów paliwowo-energetycznych i efektywności gospodarowania energią. (P)

Anulowany proces Mordercy polskich więźniów z Warszawy tymczasowo zwolnieni od odpowiedzialności

Od stałego korespondenta ZBIGNIEWA RAMOTOWSKIEGO

Bonn, 27 listopada (P) Rozpoczęty 13 bm. w Kolonii proces karny przeciwko dwóm byłym SS-manom, odpowiedzialnym za rozstrzelanie co najmniej 500 osób z więzienia mokotowskiego w Warszawie, już nie istnieje. Formalnie upadł. Zaledwie po trzech dniach procesu obaj oskarżeni: Martin Patz i Karl Misling wolni są — tymczasowo — od konieczności stawiania się przed sądem. Akta sprawy zostały zamknięte. Przyczyna: stan zdrowia 61-letniego Patza. Powołany przez sąd bielecki lekarz uznał, że z powodu wysokiego ciśnienia obywatelnym jest niezdolny do odpowiedzialności w rozprawie. Skorzystał na tym również odpowiadający z wolnej stopy Misling. Powrócił spokojnie do domu. Nie negując lekarskiej diagnozy trudno nie dostrzec kolejnego, charakterystycznego dla procesów zbrodniarzy hitlerowskich w RFN, triumfu obrony.

Wspólny komunikat radziecko-etioopski

MOSKWA (PAP). Na zakończenie oficjalnej wizyty przywódcy Etiopii, Mengistu Haile Mariama, w Moskwie ogłoszono wspólny komunikat radziecko-etioopski, w którym podkreślono, że stale rozwijające się stosunki między obajmi krajami odpowiadają interesom narodów ZSRR i Etiopii oraz przyczyniają się do umacniania pokoju i stabilizacji w Afryce. Związek Radziecki i socjalistyczna Etiopia z zadowoleniem stwierdzają, że w stosunkach międzynarodowych kontynuowany jest proces dalszych zmian w układzie sił na korzyść pokoju, demokracji i socjalizmu. Równocześnie sytuacja międzynarodowa komplikuje się, ponieważ imperializm i reakcja nadal podejmują próby zakłócenia procesów odroczenia, rozwoju i wyciszenia zbrodni i ofiarności świata do okresu „zimnej wojny”. Strony uważają, że poważne zagrożenie dla pokoju i socjalizmu stanowi polityka kierownictwa pekińskiego, stawiająca sobie wielkomocarstwowe i hegemoniczne cele. ZSRR i Etiopia potępiały socjalistyczny nacisk ChRL na SRW i raz jeszcze potwierdziły swą solidarność z bohaterami narodem wietnamskim, broniącym integralności terytorialnej, niepodległości i prawa do budowy socjalizmu bez zakłóceń i nacisku z zewnątrz. Poruszając problemy Afryki ZSRR i Etiopia uznały, że imperializm nadal jest główną przeszkodą na drodze do całkowitego i ostatecznego wyzwolenia Afryki z okowów kolonializmu i rasizmu. (P)

Po tragicznym cyklonie w Sri Lance — groźba epidemii

DELHI (PAP). W Sri Lance trwa akcja ratownicza po katastrofalnym cyklonie, który zszalał tam w ub. tygodniu. Jak już podawaliśmy, kataklizm pochłonął co najmniej 500 ofiar śmiertelnych. Około miliona mieszkańców Sri Lanki odczuło skutki cyklonu. Liczba zabitych może być znacznie wyższa, gdyż niektóre rejonny są nadal odcięte od świata. Istnieją obawy, że na terenach zalanych wodą mogą wybuchnąć epidemia tyfusu i innych chorób. (P)

Wczoraj na świecie

Pod tytułem „Umocnienia się masz braterska przyjaźń i współpraca” organ Centralnej Rady Bulgarskich Związków Zawodowych „Trud” zamieścił 27 bm. wywiad z członkiem Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącym CRZZ, Władysławem Kruczkim. W. Kruczek przedstawił w wywiadzie działalność polskich związków zawodowych, w realizacji uchwały VI i VII Zjazdów oraz II Krajowej Konferencji PZPR, o mowie problemach związanych z socjalistycznym wychowaniem młodzieży oraz przyczyniające się do umocnienia przyjaźni obu bratnich narodów — stosunki łączące związków polskich i Bulgarii. W Belgradzie odbyło się posiedzenie Rady Związkowej — jednego z izb parlamentu SFRJ. Delegacja przyjeżdżająca do Belgradu przyjeżdżała do Belgradu, aby przedstawić projekt budowy Federacji „Złoty Wiek” wzywającej sumy 99,2 mld dinarów. Z budżetu federacji przeznaczona jest odpowiednia suma na rozwój sił zbrojnych i umacnianie obronności kraju, na rozwój republiki okręgów słabo rozwiniętych gospodarczo oraz finansuje się energetykę. Prezydent Carter powziął decyzję o podjęciu generalnej walki z korupcją w amerykańskim aparacie państwowym. Decyzja ta jest wynikiem sytuacji panującej w urzędach federalnych. Szacuje się, że każdego roku w USA lupem nieuczciwych urzędników padają sumy wartości wielu miliardów dolarów. Ogłoszono nazwiska laureatów dwóch francuskich nagród literackich: „Medicis” i „Femina”. Nagrodę „Medicis” otrzymał Georges Perec z „Le Vie mode d'emploi” („Życie, sposób użycia”), a nagrodę „Femina” François Sionkja z „Un amour de pere” („Miłość ojca”). Przed gmachem Komisji EKG w Brukseli odbyła się 27 bm. potężna manifestacja miliona bezrobotnych przybyłych z wszystkich krajów „dzielników”. Młodzież bezrobotna domagała się zrealizowania przez władze ZWZ podstawowego prawa do pracy. W stolicy Japonii rozpoczęła się w niedzielę II międzynarodowa konferencja w sprawie pokojowego zjednoczenia Korei. Ble-

ZSRR. Ostatnie kilometry kolejnego odcinka BAM-u między granicą obwodu irkuckiego a stacją Dawan na terenie Buriackiej ASRR. Fot. CAF — TASS

Po krajowej konwencji PS

Walka o sukcesję w Partii Socjalistycznej

Od stałego korespondenta LESZKA KOŁODZIEJCZYKA

Paryż, 27 listopada (P) Personalna walka o sukcesję charakteryzowała dwudniowe obrady krajowej konwencji Partii Socjalistycznej w ubiegły weekend w Paryżu. Potwierdziły one istniejącą w tej partii rozdziwki, rywalizację o przywództwo w partii i jej reprezentowanie w wyborach prezydenckich w roku 1981. Przywództwo obecnego lidera socjalistów Francois Mitterranda, coraz bardziej podawane jest w wątpliwość przez skrzydło technokratów pod wodzą Michela Rokarda. Trzecim rywalem zdaje się być Pierre Mauroy — sekretarz najliczniejszej i najbardziej wpływowej frakcji socjalistycznej wspólnoty Francji, mer miasta Lille. Zdaniem obserwatorów politycznych on właśnie wywodzi zwycięstwo z pojedynku, który w wspomnianej konwencji — i grubo przed nią — przeciwstawiał Rokarda Mitterrandowi, jakby na potwierdzenie powiedzenia o tym, że tam gdzie dwóch się bije trzeci korzysta. Celem konwencji było uchwalenie nowego regulaminu wewnętrznego Partii Socjalistycznej, ale ten punkt porządku dziennego wzbudził najmniej uwagi. Choć konwencja obradowała nad problemami w gruncie rzeczy formalnymi, nie podejmując żadnych decyzji osobowych, w kuluarach mówili się wiele o oddzieleniu funkcji sekretarza generalnego od kandydatu-

Walka ze „śmiercią kliniczną” Międzynarodowe sympozjum w Moskwie

MOSKWA (PAP). Korespondent PAP Władysław Knypl pisał: W niedzielę w Moskwie rozpoczęło się międzynarodowe sympozjum lekarzy i naukowców poświęcone problemom współczesnej reanimatologii — nauki ożywiania organizmu. W sympozjum uczestniczą specjaliści wielu krajów, m. in. z Polski, NRD, Bułgarii, ZSRR, USA, Francji, RFN, Wielkiej Brytanii i Włoch. Reanimatologia jest młoda nauka, która narodziła się przed 40-50 laty. Obecnie znajduje się wśród czołowych dziedzin współczesnej medycyny. Notuje się coraz więcej przypadków, kiedy umierający, a praktycznie już umarli chorzy, którzy niedługo byłiby skazani na nieuniknioną śmierć, wracają do pełnowartościowego życia, pracy, tworzących. Jak oświadczył prof. Władimir Niegowski — kierownik laboratorium naukowo-badawczego ogólnej reanimatologii Akademii Nauk Medycznych ZSRR, w Związku Radzieckim na dużą skalę opracowano system pomocy chorym, metody ratowania ich ze stanu tzw. śmierci klinicznej. Metody te na stałe weszły do praktyki leczenia. Wielką uwagę — kontynuował profesor — poświęca się temu, jak uchronić główny organ — mózg przed możliwymi porażeniami, następującymi podczas umierania i ożywiania. Wytynia się również zadanie jak najlepiej leczyć osobę, która znalazła się w stanie śmierci klinicznej. W Związku Radzieckim prawie przy wszystkich dużych pla-

Sytuacja w Iranie

(B) DOKONCZENIE ZE STR. 1 Szef rządu wojskowego generał Azhari przyjął delegację przedstawicieli różnych warstw ludności i przeprowadził z nimi dłuższą rozmowę. Gen. Azhari raz jeszcze zapowiedział postawienie przed sądem wszystkich osób winnych nadużyć i korupcji. Stwierdził on, że rząd wojskowy zdecydowany jest zlikwidować przyczynę „obecnej niebezpiecznej sytuacji w kraju”. Jak informuje korespondent UPI, współpracownicy centralnego banku Iranu ogłosili listę 144 wysoko postawionych osobistości, które w ciągu ostatnich miesięcy bezprawnie przekazały 24 mld dolarów na swe osobiste konta w bankach amerykańskich, zachodnioeuropejskich i izraelskich. Na liście figuruje m.in. były premier Amuzgar. (P)

Final tragedii

CARACAS (PAP). Specjalny wysłannik PAP Ryszard Kapuściński pisze: Wrócił do Gujany, w której przed kilkoma dniami rozegrał się makabryczny finał amerykańskiej kolonii czcicieli tzw. świątyni ludu, założonej przez paranoika i narkomana o przepięknej przeszłości — Jima Jonesa. Niewieleż pozostało z tej kolonii w liczbie dziewięciu osób zginęło 18 listopada śmiertelnie samobójczą, zmuszeni przez swojego „mesjasz” do zalenia ewankli potaszu raz po raz. Kiedy otrzymała policja Jonesa otworzyła ogień do członka Kongresu USA — Leo Ryana i towarzyszących mu dziennikarzy zabijając Ryana i dwóch reporterów amerykańskich. Poprzedniego dnia Ryan przybył z Kalifornii do kolonii Jonesa zwaną Jonestown zbudowanej w ubiegłym roku w dżungli Gujany, ok. 240 kilometrów na zachód od stolicy tego kraju — Georgetown. Ryan zbadał prawdziwość doniesień o przesławach dokonywanych w kolonii Jonesa, stosowanych tam torturach i składaniu krwawych ofiar z dzieł. Ryan miał również zbadać pogłoski, według których kolonia zajmowała się handlem bronią i przemycaniem narkotyków. Kolonia znajduje się w nieodstępnej dżungli i połączona jest 12-kilometrową polną drogą z małym lotniskiem dla awionetek, zwanym port Kaituma. Było to jedyne i ściśle kontrolowane przez Jonesa połączenie kolonii ze światem zewnętrznym. Kto przybył do kolonii, nie mógł już jej opuścić, a niepożądani przybysze byli likwidowani. Nie wiadomo, czy przygotowano wyprawę do kolonii, która dążyła pod mylną nazwą „projektu rozwoju rolniczej Jonestown” i tylko zbieg okoliczności uchronił mnie przed prawdopodobną śmiercią. Teren kolonii jest dziś wielkim cmentarzyskiem, z którego żołnierze ekspedycji amerykańskiej wywożą obecnie do Stanów Zjednoczonych zwłoki ofiar „ceremonii śmierci”, zarządzanej przez 47-letniego Jonesa z żoną, on sam popełnił samobójstwo, w towarzystwie dwóch kochanek. Jest wiele znaków zapytania w tej wstrząsającej historii, na które trudno w tej chwili odpowiedzieć. W Georgetown przygotowywane są procesy niektórych bojowników Jonesa, jakich udało się ująć, większość świadków jednak zginęła i stopniowo wokół całej sprawy zapada młoczenie. Przedstawiciele kół oficjalnych Gujany stwierdzają, że rząd tego kraju wyraził zgodę na założenie kolonii czcicieli tzw. świątyni ludu, ponieważ Jim Jones przedstawił pisemne rekomendacje członków najwyższych szczebli amerykańskich. Teren kolonii był i pozostaje zamknięty dla przedstawicieli innych krajów, a obecnie jest kontrolowany przez armie USA. Zwykle spokojne i sennie miasto — stolica Gujany Georgetown, przeżywa dziś szok wywołany wiadomościami o makabrycznym finale kolonii Jonestown. Samo istnienie kolonii utrzymywane było w ścisłej tajemnicy, które umożliwiało niedostępność miejsca, w którym „prorok z Kalifornii” zbudował swoje imperium. Po krótkim żywocie zginęło ono wraz ze swoimi mieszkańcami. (P)

Dokument filmowy o śmierci Kennedy'ego

NOWY JORK (PAP). Z wyświeconego po raz pierwszy w Nowym Jorku dokumentu filmowego o śmierci prezydenta Kennedy'ego wynika niebezpieczeństwo, że w październiku 1963 roku strzelała don więcej niż jedna osoba. Fakt ten, jak się okazuje, znany był wcześniej agentom FBI, który nie wpłynął jednak na przekonanie komisji Warren, iż Lee Harvey Oswald był jedynym zabójcą prezydenta. Tymczasem, rejestrując dokument filmowy, rejestrujący okoliczności śmierci prezydenta Kennedy'ego w Dallas, z biblioteki szkolnej oddano strzały pochodzące z kilku łuf. (P)

Etiopskie przemiany

ZDZISŁAW KAMIŃSKI

Między wczoraj a jutro

(P) W pejzażu stolicy Etiopii — Addis Abeby jest kilka charakterystycznych elementów: gmach OJA, pomnik lwa, pałac królewski... Ten ostatni jest dziś siedzibą Tymczasowej Rady Wojskowej Rewolucyjnej Rady Administracyjnej — Dergu, której przewodniczy pułkownik Mengistu Hajle Mariam.

Zajęcie dawnej siedziby cesarza Hajle Sellasje przez najwyższy organ etiopskiej rewolucji ma wręcz symboliczne znaczenie dla tego kraju, który z epoki feudalnej wkroczył na drogę postępowych przemian społeczno-polityczno-gospodarczych.

dała dekrety o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu, itd. ale samo to automatycznie nie przeniosło Etiopii ze średniowiecza w XX wiek. Trzeba lat i dziesięcioleci, aby przekształcić to chłopskie społeczeństwo w socjalistyczne.

Władze etiopskie zdają sobie z tego sprawę. Obok kampanii wcielania w życie dekretu o reformie rolnej, tworzeniu spółdzielni produkcyjnych itd., wyruszono na wieś z oświatą, ze służbą zdrowia, z koncepcjami nowoczesnego wydajnego rolnictwa. Etiopia jest krajem bogatym w surowce, w tereny rolne. Jest w stanie zapewnić byt swoim

stwa Czarnego Łądu, w jeden z najbardziej rewolucyjnych krajów kontynentu. Zwrocone są na nią oczy całej Afryki. Czarny Łąd przysięga się kolejnym etapom procesu rewolucyjnego, zdając sobie sprawę, że oto obróciło się kolo historii. Do groń postępowych krajów Trzeciego Świata przybył jeszcze jeden. Przejrzyj to te same trudności, jakie zanotowane są w historii wszystkich krajów rozwijających się, które bądź to wyzwoliły się z okowów kolonializmu, bądź też przeprowadziły w nich rewolucję, obalając poprzedni system społeczny.

Brak kadry, środków na rozwój gospodarczy. Listę potrzeb można ciągnąć długo. W Etiopii także mamy z tym do czynienia. Trzeba jednak odnotować i suk-

W dawnym pałacu cesarskim mieści się obecnie Derg, na którego czele stoi pułkownik Mengistu Haile Mariam

Etiopia kroczy po tej drodze od niedawna, chociaż od obalenia cesarza minęły już cztery lata. Wraz z jego odejściem ze sceny politycznej i usunięciem jego najbliższych współpracowników, w łonie Dergu zaczęto się zastanawiać w jakim kierunku winien zmierzać kraj. Starły się dwie przeciwstawne tendencje: tzw. umiarkowanych starających się nie dopuścić do zbyt radykalnej przemian w kraju i „radykalnych”, którzy uważali, iż tylko bardzo głębokie przekształcenia w polityce wewnętrznej i zagranicznej państwa w stanie doprowadzić do tego, aby kraj z epoki feudalizmu wkroczył w etap głębszych przeobrażeń gospodarczo - społecznych. Wszelkie drogi pośrednie mogły tylko zahamować tempo rewolucji, która położyła kres najstarszemu królestwu świata.

mieszkańcom (ok. 30 mln ludności) pod warunkiem, że uruchomi się rezerwy nigdy nie wykorzystywane, bądź wykorzystywane tylko w minimalnym stopniu. Ale aby to zrobić, należy najpierw poruszyć ludzkie umysły. Pokazać chłopom, którzy stanowią ponad 90 proc. mieszkańców kraju, że można żyć inaczej — lepiej.

To jest główny cel etiopskiej rewolucji. Nie wszystkim w Afryce i poza tym kontynentem podoba się ona. Nie brak sił, którym nie w smak wydarzenia etiopskie. Rewolucja, reforma rolna, nacjonalizacja przedsiębiorstw, banków, a może przede wszystkim główne hasło rewolucji, to, iż jest ona skierowana przeciwko feudalizmowi, kapitalizmowi i imperializmowi. Czekają one, kiedy nastąpi upadek rewolucji wstrząsanej niedawna wojną o Ogaden z Somalią, walkami z erytrejskimi separatystami, czy też z oddziałami partyzanckimi wodzonymi przez dawnych bożaczy, działającymi jeszcze np. w prowincji Tigre.

Wspomnieć o planowanej wielkiej przeprowadzce 3 mln obywateli z regionów nawiedzanych suszą w inne, bardziej nadające się do zasiedlenia, gdzie istnieje możliwość uprawy pól rolnych. O półtora miliona dzieci, które chodzą do szkół, podczas gdy przed rewolucją z dobrodziejstw oświaty korzystało tylko 80 tys. małych Etiopczyków. O powołaniu do życia samorządów mieszkańców w miastach, tzw. kebele. O milicji ludowej - wyłanianej samorzutnie spośród chłopów i robotników przeszedzonych w stowarzyszenia broniących zdobycy rewolucji. O coraz większej liczbie spółdzielni rolnych, powstających na nacjonalizowanych ziemiach. Jest ich już ok. 2500.

To tylko niektóre z zdobyczy etiopskiej rewolucji. Usunęła ona cesarza i najbliższe mu otoczenie. Została jednak cała warstwa nacjonalizowanych posiadaczy i związanych z nimi ludzi, którzy starają się przeszkodzić w realizacji celów rewolucji, z którą solidaryzują się wszystkie postępowe siły świata. Jednym z jej zadań jest walka z wewnętrznymi przeciwnikami.

Etap, na którym znajduje się obecnie Etiopia można określić jako przejściowe stadium między tym, co było wczoraj, a tym co będzie jutro. Jest to okres kryształizacji nowego systemu. Okres burzliwy i ciężki. Ale i zarazem okres wielkich zasadniczych nadziei.

Zwycięstwo odniosła ekipa radykalnych polityków, która odważnie poprowadziła kraj w kierunku postępowych przemian. Sytuacja w państwie nie była wówczas i nie jest teraz łatwa. Etiopia za rządów Hajle Sellasje zaliczała się do dwudziestki najbardziej biednych krajów świata, w których dochód na jednego mieszkańca nie przekraczał 90 dol. rocznie. Rewolucja usunęła cesarza, wy-

czynała się do dwudziestki najbardziej biednych krajów świata, w których dochód na jednego mieszkańca nie przekraczał 90 dol. rocznie. Rewolucja usunęła cesarza, wy-

czynała się do dwudziestki najbardziej biednych krajów świata, w których dochód na jednego mieszkańca nie przekraczał 90 dol. rocznie. Rewolucja usunęła cesarza, wy-

Władystwo — cztery lata później

Cena straconego czasu

KAROL SZYNDZIELORZ

(P) Cztery lata temu odbył się pod Władystwo szczyt radziecko-amerykański. Nakreślono na nim ramy nowego porozumienia o ograniczeniu broni strategicznych. We wspólnym oświadczeniu sekretarz generalny KPZR Leonid Breżniew i ówczesny prezydent USA Gerald Ford stwierdzili, że wieloletnie porozumienie o ograniczeniu strategicznych zbrojeń ofensywnych przyczyniłoby się nie tylko do poprawy stosunków między ZSRR i USA, lecz także do zmniejszenia groźby wojny i utrwalenia pokoju międzynarodowego. Uzgodniono wówczas, że nowe porozumienie, nazywane w skrócie SALT II obejmie okres od października 1977 roku do 31 grudnia 1985 roku. Ustalono wtedy, że nowe porozumienie oparte na zasadzie równości i jednakowego bezpieczeństwa, obejmować będzie następujące ograniczenia: liczby środków przenoszenia ładunków termojądrowych, a także liczby międzykontynentalnych rakiet balistycznych o głowicach wielocelowych.

niez na zaoszczędzenie poważnych środków w wykorzystanie ich dla celów produkcyjnych.

Rokowania SALT znajdują się już w dziesiątym roku swej historii. W Genewie, a wcześniej w Wiedniu i Helsinkach, odbyło się łącznie blisko trzydzieści spotkań delegacji radzieckiej i amerykańskiej. Jeśli dodamy do tego rozmowy ministrów spraw zagranicznych obu mocarstw, a także spotkania na Kremlu i w Białym Domu, wówczas uzyskamy obraz najważniejszych, być może, rokowań dyplomatycznych naszych czasów. W ciągu ostatnich dwóch lat, wraz z objęciem władzy przez nową ekipę w Waszyngtonie, podejmowane były próby jednostronnej zmiany kierunku i treści rozmów o ograniczeniu broni strategicznych. Zamysł amerykański był bardziej prosty — doprowadzić do takiej przebudowy struktury ograniczeń, aby Związek Radziecki musiał zmniejszyć liczbę swych międzykontynentalnych systemów rakietowych, Stany Zjednoczone natomiast mogły pozostać przy swoim, niezmiennym arsenału. Kiedy ta próba została odrzucona przez stronę radziecką, jako niezgodna z zasadą równych korzyści i równego bezpieczeństwa, trzeba było paru miesięcy na przygotowanie rozmów SALT II ich dawnego charakteru. Dopiero jesienią oznaczono, że ponownie coś zaczyna się dziać.

Mówiąc o tych limitach prezydent Gerald Ford stwierdził po powrocie do Waszyngtonu, że przyszłe pokolenia wdzięczne nam będą za to, iż udało się nakreślić sztywne granice strategicznego wyścigu zbrojeń. Ford i jego sekretarz stanu Henry Kissinger uważali za możliwe podpisanie porozumienia SALT II w rok po Władystwo. Miało się to stać między innymi dzięki przełomowi w dwóch kluczowych sprawach: ustalono łączny pułap 2400 sztuk systemów przenoszenia ładunków termojądrowych, określono, że 1320 systemów rakietowych, z owoych 2400, może być uzbrojonych w głowice wielocelowe. Ford wyjaśniał na konferencji prasowej: „Ustanawiając sztywne i równe limity sił strategicznych po każdej stronie zapobiegamy tym samym wyścigowi zbrojeń ze wszystkimi jego następstwami, takimi jak: strach, brak stabilizacji, napięcie rodzące wojnę i marnotrawstwo środków ekonomicznych. Ponadto stwarzamy solidną podstawę dla przyszłych rokowań w sprawie redukcji zbrojeń”.

Henry Kissinger — odpowiadając na krytykę senatorów — stwierdził wówczas, że Stany Zjednoczone osiągnęły we Władystwo wszystkie założone cele. Dodał on: „Po raz pierwszy w dobie nuklearnej wyścigu zbrojeń nie będzie więc — przez najbliższe 10 lat — napełniany obawą przed tym, do czego dojdzie może druga strona, lecz jedynie chęcią osiągnięcia wyznaczonego pułapu. Jest to poważne osiągnięcie i zasadniczy przełom. Jego znaczenie staje się jasne, gdy porównuje się ustalone limity nie z jakąś pożądaną liczbą, lecz z wielkościami, jakie stałyby się faktem w braku porozumienia”.

Gerald Ford przegrał wybory. Kissinger robi pieniądze pisząc pamiętniki. Jeden i drugi polityk, już niejako na marginesie wydarzeń, ubolewał nad tym, że nie udało się zawrzeć porozumienia SALT II w roku 1975 czy 1976. Ford nazwał to nawet swoim największym niepowodzeniem politycznym. Nawigując do tych ocen Leonid Breżniew mówił o straconym czasie, którego nikt nie zwróci. Godzi się przypomnieć, że na XXV Zjeździe KPZR, L. I. Breżniew nazwał niedopuszczalnym odzwroćcie nowego kanału wyścigu zbrojeń głównym celem rokowań o ograniczeniu broni strategicznych. Mówił wówczas: „Jest rzeczą zrozumiałą, że porozumienie w tej kwestii miałyby bardzo wielkie znaczenie zarówno dla dalszego rozwoju stosunków między ZSRR i USA, dla umocnienia wzajemnego zaufania, jak i dla utrwalenia powszechnego pokoju”. Nowe porozumienie pozwoliłoby rów-

senatorów w Moskwie przypominał angielskie przysłowia: „czarna kawa równą się miłom”. Dlaczego więc nie udało się ani w Warszawie, ani w Kissingero, ani nawet Carterowi, przeprowadzić dokładnie losu SALT II i daty jego podpisania? Z tego powodu, że diabeł tkwi w szczegółach. Od czasu SALT I, czyli w ciągu ponad sześciu lat, powstało wiele nowych rodzajów broni, które wpływając na stan równowagi na świecie nie mieszczą się w ramach, jakie określono przed czterema laty we Władystwo. Nie wspomni tam wówczas, a nie wspomni na się o tym w dokumentach, o rakietach samonaprowadzających na cel (tzw. cruise) bo istniały one jedynie w umysłach konstruktorów. Dzisiaj, kiedy gotowa jest seria prototypowa, stało się rzeczą istotną określenie miejsca tej broni w amerykańskim arsenale. Stwarza to trudności, ponieważ rakietami tymi zainteresowani są również zachodnioeuropejscy sojusznicy USA. Następuje sprawa, co do której trudno się porozumieć. Jest liczenie tych rakiet. Ile rakiet „cruise” stanowić będzie jeden strategiczny system przenoszenia ładunków termojądrowych? Stany Zjednoczone przystąpiły również do prób nowego typu rakiety strategicznej tzw. MX — która miałyby wdrożyć podziemny tunelami, aby utrudnić przeciwnikowi zniszczenie. W innej wersji — MX miałyby być przetrzucane z jednego schronu do drugiego, aby nie wiadomo było, który z silosów jest pełny, a który pusty. Wprowadzałoby to element utrudnienia do weryfikacji porozumień SALT.

Strona amerykańska ze swej strony podnosi sprawę radzieckiego bombowca nadźwiękowego o przeznaczeniu taktycznym Tu-26, a także kwestię rakiet balistycznych średniego zasięgu na ruchomych wyrzutniach. I jeden, i drugi rodzaj broni nie mieści się w dotychczasowym rozumieniu formuły rokowań o ograniczeniu broni strategicznych.

Przywódcy radzieccy stwierdzili w ciągu ostatnich tygodni kilkakrotnie, że nadal gotowi są do podpisania porozumienia SALT II ze Stanami Zjednoczonymi. W rozmowie z senatorami amerykańskimi L. I. Breżniew wskazał na znaczenie, jaki ten krok będzie miał dla pokoju na świecie. Również prezydent Jimmy Carter powiedział, że podpisanie SALT II uważa za najważniejszy składnik swego spotkania z sekretarzem generalnym KPZR.

Materia SALT jest trudna, twarda i ważna. Stawką jest w niej bezpieczeństwo obu mocarstw i pokój na świecie. Z tego względu z dnia na dzień rośnie cena straconego czasu. SALT potrzebny jest światu dla bezpiecznej przyszłości ludzkiej cywilizacji. Im wcześniej zostanie podpisany, tym lepiej.

GATT w impasie

(P) Już był w ogródku, już witał się z gąską, kiedy nagle przyszli Francuzi i powiedzieli, że nie z tego...

Taką parafrazą znanej bajki można by streścić wydarzenia ostatnich dni, które postawiły pod znakiem zapytania pomysłne zakończenie rokowań na temat liberalizacji handlu światowego tocących się w Genewie w ramach tzw. Układu Ogólnego o Clach i Handlu (GATT).

Wyjaśniamy w tym miejscu, że Amerykanie nalegają od dawna, aby rokowania te zakończyć do Świąt. Dlaczego?

Otóż, Kongres USA uchwalił swego czasu (w 1974 r.) ustawę nakazującą skarbowi państwa bezwzględnie nakładanie podatków na zagraniczne towary subsydiowane przez kraje, z których te towary pochodzą. Był to groźny cios dla rolnego eksportu EWG do USA, rolnictwo wspólnoty jest bowiem poważnie subsydiowane. Aby więc rokowania GATT mogły się w ogóle zacząć, Kongres upoważnił prezydenta do niestosowania tych cel. Ale tylko do końca br. Jeżeli zatem rozmowy genueńskie nie zakończą się na czas, rolne produkty EWG będą automatycznie obciążane cłami (i to wysokimi, sięgającymi nieraz 50 procent wartości).

EWG odmówiło wręcz na jeśnieniu kontynuowania rokowań, uważając, że trudno negocjować, mając rewolwer przystawiony do skroni. A przynajmniej przedstawiciela prezydenta USA w Genewie, Roberta Straussa, nie odnosiły skutku. Dopiero ostatnio Strauss przywiozł z Waszyngtonu osobiste zapewnienie Jimmy'ego Cartera, że uda się znaleźć prawne bądź techniczne kruczki, które umożliwią dalsze niestosowanie cel, pod warunkiem wszakże, że do 15 grudnia „runda rokowań” zostanie zakończona. Wydawało się, że teraz wszystko pójdzie gładko.

W Haferkamp, reprezentujący w Genewie EWG, uznał to zapewnienie za wystarczające. Ale, gdy przedstawiciel do a-probataj ministrów spraw zagranicznych Wspólnego Rynku, spotkał się ze stanowczym sprzeciwem Francji, która stwierdziła, iż są one nie do przyjęcia.

Rokowania GATT znalazły się więc znów w impasie. Chyba nie zakończą się w tych warunkach do końca roku. A jeżeli nie — to w ogóle nie wiadomo, jakie będą ich losy.

ZYGMUNT SZYMAŃSKI

„Nation Europa” wzywa do walki ze zwolennikami prawdy o zbrodniach hitlerizmu

BONN (PAP). Boński korespondent PAP, Juliusz Solecki, pisze:

„Płomiennym” apelem o polonizm kresu wszelkim rozliczeniu z hitleryzmem oraz o podjęcie zdecydowanej walki ze zwolennikami prawdy na temat hitlerowskiej Trzeciej Rzeszy i popamiętaniu przez nią zbrodni przeciwko ludzkości, wystąpił na łamach zachodniemieckiego miesięcznika „Nation Europa” naczelny redaktor tego wydawnictwa — Peter Dehoust.

W opublikowanym przez siebie artykule pt. „Strategia Holocaustu” (strategia zagłady), Dehoust stawia tezę, iż RFN stoi w obliczu międzynarodowego zmoju, w której biorą udział także zachodniemieccy socjaldemokraci zainteresowani w podsycaaniu kampanii nienawiści i rozbudowaniu wrogości do Republiki Federalnej Niemiec.

Kampania ta, do której „Nation Europa” zalicza m.in. dyktando na temat nieprzezwyciężalności zbrodni hitlerowskiej, ma na celu — zdaniem Dehoust — „moralną dyskryminację RFN, wskrzeszanie powojennych nastrojów wrogości wobec Niemiec zachodnich wśród przedstawicieli młodej generacji oraz ma stanowić środek nacisku na Republikę Federalną”.

„Nation Europa” atakuje przede wszystkim przywódce grupy parlamentarnej SPD w Bundestagu, Herberta Wehnera, który jako pierwszy wypowiedział się za tym, aby zbrodnie hitlerowskie nie uległy przedawnieniu i nie oszczędza także partii opozycyjnych, m.in. za to, że nie umiemy obronić premiera Badenii-Wirtembergii, Hansa Filbingera przed atakami prasy lewicowej. Jak wiadomo, Hans Filbinger musiał ustąpić po ujawnieniu, że jako sędzia sztabu marynarki hitlerowskiej, wydawał wyroki śmierci. (P)

Na gospodarczej mapie

„Światowy samochód”

ZYGMUNT SZYMAŃSKI

(P) Jakże odległe, a jednocześnie jak świeżo brzmią jeszcze w naszych uszach kategorię uczonego zapowiadających za ledwie trzy-cztery lata temu rychły kres ery samochodu! „Samochód — utrzymywał na przykład na początku 1975 roku zachodniemiecki futurolog, Robert Jungk — ma swą przyszłość za sobą”.

wzrońdło ono o blisko 100 procent do roku 1983.

Nie wdając się w zbyt odległe i zawsze trochę ryzykowne, przewidywania, możemy wszakże powiedzieć, że przemysł motoryzacyjny, który już obecnie wykazuje niebawmy stopień koncentracji mocy, zmierza coraz bardziej ku „internacjonalizacji” produkcji, nie spotykanej w takim stopniu w innych gałęziach przemysłu.

Z ponad 40 milionów wozów, osobowych i ciężarowych, które światowy przemysł motoryzacyjny wyprodukuje w bieżącym roku, aż 85 procent będzie dziełem ośmiu zaledwie wielkich transnarodowych korporacji — trzech amerykańskich, trzech zachodnioeuropejskich i dwóch japońskich. Taka koncentracja pozwala oczywiście na pełne wykorzystanie „ekonomii skali” do czego zmierzają również i inne przemysły, ale na ogół z mniejszym skutkiem.

Co więcej jednak, owa koncentracja staje się katalizatorem innego jeszcze procesu. Wytrawni przedstawiciele branży samochodowej, przez „Fiat” Giovanni Agnelli, przeprowadził kilka lat temu, że niezadługo przestaną w ogóle istnieć stuprocentowe Fiaty, Peugeoty czy Volkswageny. Nawet tak różne samochody będą musiały przeprowadzić standaryzację części

elementów, a pod karoserią różnych kształtów i maści kryć się będą coraz częściej normalizowane i najczęściej identyczne podzespoły.

Agnelli myślał oczywiście o takiej standaryzacji na skalę europejską. Staje się ona już zresztą powoli rzeczywistością. Ale rozmaite czynniki sprawiły, że proces ten ogarnia cały świat.

Amerkański tygodnik „Business Week” posuwa się nawet w swym numerze z 20 bm. do twierdzenia, że „nowy internationalizm, który opługuje światowy przemysł samochodowy” prowadzi w prosty linii do powstania „światowego samochodu”, o globalnym, światowym charakterze. „a global car”, jak powiada to pismo.

Rynek samochodowy staje się bowiem coraz bardziej rynkiem światowym. Zmusza to do prostu producentów do standaryzacji i to nie tylko mechanicznych części samochodu, ale także jego karoserii tak, aby można go było sprzedawać wszędzie i aby nabycie części zamiennych nie było niżej problemem.

Ukształtowanie się rynku światowego to jeden z czynników przyspieszających ten proces. Ale są i inne. Kryzys naftowy skłonił na przykład Kongres amerykański do wydania przepisów, ograniczających zużycie benzyny w nowych samo-

Nowy odcinek drogi przez Góry Izerskie

Zakończenie prac przy elektrowni Pocerady II

Od stałego korespondenta LESZKA WYRZYCZA

Praga, w listopadzie

(P) Zbliżający się koniec roku na budowach eksportowych prowadzonych przez polskie załogi w Czechosłowacji, to okazja do podsumowania prac przy budowie elektrowni Pocerady II. Wydarzenie to ma duże znaczenie dla polskiej gospodarki, ponieważ jest to pierwszy obiekt tego typu, który zostanie oddany do użytku przez Polskę. Prace przy budowie elektrowni Pocerady II rozpoczęły się w październiku 1975 roku. W tym czasie wybudowano już większość obiektów, które zostały przekazane do użytku przez Polskę. Prace przy budowie elektrowni Pocerady II zakończą się w listopadzie 1978 roku. W tym czasie wybudowano już większość obiektów, które zostały przekazane do użytku przez Polskę.

Gwałtowny spadek urodzeń w Azji

DELHI (PAP). Korespondent PAP, Ryszard Piekarczyk pisze: „Dramatyczny spadek” stopy urodzeń nastąpił w ostatnich latach w wielu krajach Azji Południowej i Południowo-Wschodniej, głównie dzięki intensywnym kampaniom planowania rodziny, większej dostępności środków antykoncepcyjnych i rozbudowaniu sieci placówek opieki nad matką i dzieckiem. (P)

Starcia zbrojne w Nikaragui

BUENOS AIRES, (PAP). Z Managui donoszą, że w niedziele doszło dwukrotnie do starć zbrojnych między oddziałami Gwardii Narodowej dyktatora Nikaragui Somozy a bojownikami brygady międzynarodowej. Starcia te nastąpiły w rejonach położonych w pobliżu granicy z Kostaryką. (P)

Wzrasta wydobycie rud miedzi, cynku i ołowiu

(DOKONCZENIE ZE STR. 1)
Szczególnie troski wymagają problemy mieszkaniowe. Wprawdzie znacznie przyspieszono budownictwo w ostatnich dwóch latach, niemniej w latach 1976-78 przewiduje się zbudowanie tylko 45 proc. mieszkań przewidzianych na tę pięcioletnią, mimo że obecnie buduje się prawie dwa razy więcej niż przed trzema laty.

Dla zapewnienia sprawniejszej pracy urzędów w podziemnych częściach maszyn (głównie przemysł maszyn budowlanych i motoryzacji) uruchamiają w przyszłym roku urosły serwis fabryczny w zagłębiu miedziowym, a także magazyn niezbędnych części zamiennych, których brak powoduje okresowe klopoty.

W przyszłym roku górników miedziowych czekają poważne zadania: zakłada się wzrost wydobycia rudy o 14 proc. Trwać będzie budowa czwartej z kolei kopalni — „Sieroszewice”.

Kopalnie rud, dostarczając surowiec hutom, umożliwiają

stały wzrost produkcji miedzi. W br. wyniesie on w porównaniu z 1977 rokiem 12,3 proc. Dynamika zatem znów wyższa od krajowego przemysłu, choć (w związku z kilkumiesięcznym przestojelem pieca w hucie „Głogów II”) plan nie będzie w pełni wykonany. Dobrze wykonywane są natomiast plany eksportu, co cieszy tym bardziej że ceny miedzi na światowym rynku systematycznie rosną. Obecnie ponad 40 proc. produkcji miedzi elektrolitycznej i wyrobów z miedzi i jej stopów przeznaczają się na eksport.

Polskie doświadczenia w górnictwie miedziowym zyskują sobie uznanie w świecie. Rozwija się współpraca z krajami RWPG w różnych dziedzinach. Obecnie przystąpiono do wspólnego projektowania kopalni rud miedzi — na terenie ZSRR i Polski.

Górnicy kopalni rud cynkowo-olowiowych w br. osiągnęli niższe tempo wzrostu wydobycia niż ich kolegi z kopalnictwa miedziowego — bo 5 proc. Wynika to z malejącego wydobycia w starym zagłębiu bytomskim — kopalnia „Orzeł Biały” ma swe zasoby rud na wyczerpaniu. Natomiast nowa kopalnia „Pomorzany” (zagłębie olkuskie) zwiększy w br. wydobycie o 12 proc. Jest to duży sukces, gdyż kopalnia ta ma bardzo trudne warunki hydrogeologiczne, jedne z najtrudniejszych w świecie. Kopalnie rud cynkowo-olowiowych stały się nowoczesną systemy wydobycze, korzystając m.in. z doświadczeń zagłębia miedziowego (wprowadzają m.in. samojedne maszyny eksploatacyjne). Pozwoliło to na zwiększenie wydajności w br. o 10 proc.

M/s „Leleweł” nadal na mieliznie w Dużym Belciu

(P) Od sześciu dni uwieczony jest na mieliznie w Dużym Belciu drobnicowiec PLO m/s „Leleweł”. Statek ugrzązł srodkocierem na kamieniami w pobliżu duńskiej wyspy Samsoe w trakcie podróży powrotnej z Dalekiego Wschodu do Gdyni. Nie stwierdzono większych uszkodzeń kadłuba. Załoga frachtowca, znajdując się na pokładzie nie grozi niebezpieczeństwem.

Akcje ratunkową prowadzi jednostka Orlęskiego Ratownictwa Okręgowego. Zespół ratowniczy składa się z trzech statków — holowników „Rosomak”, „Posejdon” i „Janitar”. Prace utrudniają ukształtowanie podmorskiego terenu, który jest gęsto usypany wielkimi głazami grozącymi rozpruciem kadłuba.

Specjaliści z PRO, po niedzielnej, nieudanej pierwszej próbie ściągnięcia drobnicowca na głębszą wodę, przystąpili do kruszenia podłoża pod kadłubem za pomocą nowoczesnych urządzeń rozmywających zainstalowanych na m/s „Posejdon”. Przebieg prac podwodnych nadzorują nurkowie. Po wykonaniu podkopu podjęta zostanie kolejna próba uwolnienia m/s „Leleweł” z mielizny. (PAP)

Nie wszyscy pamiętają o oszczędzaniu prądu

(P) Wprawdzie autentyczna zima — kiedy to zapotrzebowania na energię elektryczną jest największe — jeszcze nie nastąpiła, to jednak szczyt energetyczny zaczął się już na dobre. Kilkakrotnie zdarzało się też, że trzeba było ograniczyć 19 i 20 stopni zasilania, czyli najwyższy stopień ograniczeń w dostawach prądu dla przemysłu.

W większości zakładów opracowano kompleksowe programy racjonalizacji zużycia energii elektrycznej, których realizacja dała już spore oszczędności prądu. Do tej grupy odbiorców należą m.in. Zakłady Przetwórstwa Hutniczego w Bochni.

Oprócz tych pozytywnych przykładów są jednak i negatywne. Kontrolę przeprowadzono ostatnio w kilku dużych przedsiębiorstwach, wykazały, że przekraczają one przydzielone limity energii. Wśród tych zakładów są m.in. Jelczanickie Zakłady Samochodowe, które zużywają aż o ponad 6 mln kWh więcej prądu niż zakładano. Z kolei Huta Śnieżnica k. Wrocławia przekroczyła swój limit o ponad 600 tys. kilowatogodzin, a wrocławskie „Elektromontaż” — o przeszło 200 tys. kilowatogodzin.

Podobne przykłady ujawniły również kontrole przeprowadzone wśród zakładów warszawskich i województwa stołecznego. Przyczynami nadmiernej energii przekraczają m.in. w Zakładach Mechanicznych „Urus”, w Fabryce Okładzin Ciernych, w Fabryce Urządzeń Dźwigowych w Mińsku oraz w Fabryce Maszyn w Radomsku.

Liczne przypadki przekraczania limitów zużycia energii wykazały również kontrole przeprowadzone przez Okręgowego Inspektora Gospodarki Paliwowo-Energetycznej w Radomiu. Np. Spółdzielnia Pracy „Technochemia” w Woli Borowskiej k. Grójca systematycznie przekracza przydziały energii. (PAP)

Radzieckie narzędzia zmechanizowane Wystawa w Warszawie

Informacja własna

(P) „Mechanizacja robót budowlanych i wykończeniowych w ZSRR” — to tytuł nowej wystawy, przygotowanej w Domu Radzieckiej Kultury i Nauki w Warszawie, przy ul. Foksal 10. Otwarcie ekspozycji poprzedzone zostało konferencją prasową, w której wzięli udział W. A. Jelecki, wicemin. przemysłu maszyn budowlanych, drogownych i komunalnych ZSRR oraz J. Brząt, wicemin. budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych.

Produkcja elektronarzędzi i narzędzi pneumatycznych liczonej jest w ZSRR w milionach sztuk, a w ciągu najbliższych lat jeszcze wzrosnie. W ubr. wyprodukowano w sumie 2,665 tys. sztuk elektrycznego i pneumatycznego sprzętu ręcznego dla budowlanych i 675 tys. maszyn do robót wykończeniowych. W 1980 r. produkcja zmechanizowanych narzędzi ma wzrosnąć o prawie milion sztuk, a maszyn o blisko 200 tys. Trzeba też dodać, że dzięki prowadzonym pracom badawczym i nowym rozwiązaniom konstrukcyjnym narzędzia te są coraz doskonalsze, a przede wszystkim bezpiecznie.

Wystawa w Warszawie została otwarta 28 bm. i potrwa do 16 grudnia. Zaprezentowano na niej ok. 100 różnych rodzajów ekspozatów, nie licząc zdjęć. Są narzędzia i urządzenia do wykonywania robót malarskich i tynkarskich, do prac dekararskich i podłogowych, są różne typy wiertarek pneumatycznych, młotków udarowych, woltudarów elektrycznych i pneumatycznych kluczy do śrub i nakrętek itp. Warto obejrzeć też ekspozycję. (a)

Pierwszy test olimpijskiej reprezentacji

(P) Zakończył się ligowy sezon naszych piłkarzy. Nie oznacza to jednak wcale, że czolowi zawodnicy będą mieli przerwę. Szesnastu powołano do kadry olimpijskiej, która w dniach 1-8 grudnia rozegra w Grecji trzy mecze. Trener Edmund Ziembarski powołał do kadry olimpijskiej następujących graczy:

przezeń barw klubowych czeka jeszcze na wyjaśnienie.

bramkarze — Stanisław Burzyński (Widzew Łódź) i Józef Młynarczyk (Odra Opole);
obroncy — Józef Adamiec, Roman Wójcicki (obaj Odra Opole), Edward Zajączny (Stal Mielec), Adam Topolski (Legia Warszawa), Rudolf Wójcicki (Szombierki Bytom);
pomocnicy i napastnicy — Wiesław Korek, Wojciech Tyc (obaj Odra Opole), Henryk Miłośzewicz (ŁKS), Emil Szymura, Edward Socha (obaj Górnik Zabrze), Eugeniusz Nagiel, Roman Ogaza (obaj Szombierki), Włodzimierz Ciulek (Stal Mielec) i Tadeusz Malinowski (Ruch Chorzów).

Szesnastka kadrowych zbierze się 29.XI w Warszawie, a następnie wyjedzie na tournée. Na greckich boiskach Polacy rozegrają mecze z ligowymi zespołami tego kraju, w tym m.in. z drużyną Kastoria — trenowaną obecnie przez Kazimierza Górskiego.

Reprezentacja Polski w eliminacjach olimpijskich natrafiła na bardzo silne zespoły Węgier, CSRS, Rumunii i Bułgarii. Polscy piłkarze zostali rozstawieni w grupie I, wystąpią więc dopiero w drugiej rundzie eliminacji. Nie jest wiadomo, z kim i w jakich terminach przyjdzie polskim piłkarzom grać.

Wyjazd do Grecji będzie pierwszym testem przed eliminacjami. Trener Edmund Ziembarski powołał 16 kandydatów do olimpijskiej reprezentacji, z których pięciu jest z aktualnej lidera ekstraklasy, polskiej Odry. Nie ma natomiast w kadrze m.in. piłkarzy Wisły Kraków i Śląska Wrocław. Szkoleniowcy PZPN wyszli z założenia, że zawodnikom Wisły na pewno przysądzi się odczekać po meczach Pucharu Europy z FC Bruegge i Zbrojovka Brno, piłkarzy Śląska czeka zaś rewanżowy mecz Pucharu UEFA z Borensia Moenchengladbach. Nie ma też w kadrze Stefana Majewskiego. Sprawa zmiany

Ligowe terminy 1979

Piłkarze ekstraklasy rozpoczną wiosenną rundę rozgrywek 4 marca 1979 r., a zakończą ją — 10 czerwca. II liga zainauguruje rewanżową rundę 18 marca, a zakończy 17 czerwca. Ustalono, że półfinałowe spotkania Pucharu Polski odbędą się 28 marca, natomiast finał — 9 maja. Znamy jest także termin rozpoczęcia rozgrywek sezonu 1979/80. Ekstraklasa wystartuje 29 lipca, a II liga — 3 sierpnia.

Liga stadionów

Mecz Śląsk Wrocław — Arka zakończył jesienną rywalizację

w lidze stadionów. Oto ostateczna tabelka i rundy:

1. Wisła	416
2. Śląsk	384
3. Gwardia	381
4. Pogoń	369
5. Odra	361
6. ŁKS	350
7. GKS	342
8. Polonia	341
9. Legia	337
10. Stal	333
11. Lech	317
12. Zagłębie	316
13. Ruch	312
Arka	312
15. Szombierki	307
16. Widzew	253

Pod siatką

(P) W poniedziałek odbyły się dwa mecze I ligi siatkarskiej. Wyniki: Kolejarz Katowice — Gedania 3:1 (15:6, 10:15, 15:7, 15:4), Piomieniec Sosnowiec — Spójnia Gdańsk 3:2 (10:15, 15:13, 15:13, 10:15, 15:5).

25-lecie Szkołnego Związku Sportowego Odnaczenia dla działaczy i nauczycieli

(P) Miejsce i rola Szkołnego Związku Sportowego w 10-letniej powszechnej szkole średniej były tematem plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego SZS, które odbyło się w poniedziałek w Warszawie. Plenum dokonało podsumowania szerokiej dyskusji, jaka toczyła się we wszystkich ogniwach związku, a dotyczyła tego właśnie problemu.

Szkołny Związek Sportowy powinien spełniać w szkole 10-letniej zasadniczą rolę w zakresie upowszechniania sportu wśród ogółu młodzieży oraz zapewnić najbardziej uzdolnionym możliwość rozwoju talentu sportowego. Program działania SZS stanowi część ogólniejszej koncepcji Ministerstwa Oświaty i Wychowania, dotyczącej rozwoju kultury fizycznej dzieci i młodzieży. Dziecięciolatek stwarza nowe potrzeby i nowe warunki dla rozwoju sportu szkolnego, wymaga nowych rozwiązań.

W poniedziałek do siedziby Ministerstwa Oświaty i Wychowania zaproszono — z okazji 25-lecia SZS — wyróżniających się nauczycieli, wychowawców, działaczy SZS, młodzież. Podczas uroczystości wręczono odznaczenia państwowe, medale i odznaki resortowe.

Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: Cecylia Grot — główna księgowa SZS w Szczecinie, obecnie na emeryturze, Józef Hładysz — nauczyciel-emeryt studium WF Politechniki Śląskiej i Tadeusz Zawisza sekretarz MKS Juvonia Wrocław.

Sześć osób otrzymało Złote, Srebrne i Brązowe Krzyże Zasługi, osiem — Medale Komisji Edukacji Narodowej, cztery osoby — Odznaczenia im. Janka Krasińskiego.

Władysław Żurowski — emerytowany nauczyciel Zbiorczej Szkoły Gminnej w Oleku, otrzymał nagrodę im. Jędrzeja Śniadeckiego.

Wśród wyróżnionych byli tak-

że uczniowie — dziewczęta i chłopcy, którzy z powodzeniem łączyli sukcesy w sporcie i nauce. Otrzymał oni odznaki „Nauka i Sport ojczyźnie”.

W kulturach siedziby Ministerstwa Oświaty i Wychowania otwarto także w poniedziałek wystawę „25 lat Szkołnego Związku Sportowego”. Liczne ekspozyty — dokumenty, medale, puchary, dyplomy, wycinanki prasowe, fotografie itp. — obrazują historię SZS od jego powstania po dzień dzisiejszy.

Duże zainteresowanie meczem Borg — Fibak

(P) Duże zainteresowanie towarzyszy pokazowemu meczowi tenisowemu Fibak — Borg. Spotkanie odbędzie się w najbliższą sobotę (2 grudnia) w hali poznańskiej „Areny”. 3,5 tysiące kart wstępu rozszło się w przedsprzedaży błyskawicznie. Całkowity dochód z tej imprezy przeznaczony jest na fundusz budowy Centrum Zdrowia Dziecka.

Z okazji meczu organizatorzy przygotowali wiele pamiątek, które sprzedawane są już w poznańskich kioskach.

Po raz drugi w ciągu 24 godzin spotkali się na kortach Szwed Bjorn Borg i Amerykanin Vitas Gerulaitis. Po meczu w Helsinkach Borg i Gerulaitis zmierzli się w finale pokazowego turnieju w Antwerpiu. Wygrał ponownie Borg 7:6, 6:7, 6:4.

W pozostałych grach uzyskano wyniki: Gerulaitis — Mark Cox (W. Brytania) 4:6, 6:1, 6:4, Borg — Tom Okker (Holandia) 6:4, 6:3, Okker — Cox 7:6, 6:4.

Tenisowy turniej Grand Prix w Buenos Aires wygrał Argentynczyk Jose Luis Clerc. W finale pokonał on Victora Peciega (Paragwaj) 6:4, 6:4.

4 grupy alpejskich

(P) Reprezentacja Polski w narciarstwie konkurencyjnym zjazdowym przebywa w Alpiach i trenuje przed zbliżającymi się imprezami: Pucharu Świata i Pucharu Europy.

Reprezentację podzielono na 4 grupy. Puchar Świata kobiet: trener Paweł Kolaczki i zawodniczki — Marta Pietoń oraz Mariola Michalska; Puchar Europy kobiet: trener Andrzej Kozak oraz zawodniczki — Ewa Grabowska, Alicja Pawlusz, Krystyna Bortko, Małgorzata Tałka i Dorota Tałka; Puchar Świata mężczyzn: trener Ryszard Cwikła, zawodnicy — Maciej Gasienica-Ciapiak i Jan Bachleda-Curus; Puchar Europy mężczyzn: trener Władysław Wawrzytko, zawodnicy — Wojciech Gajewski, Jan Walcosz, Zdzisław Michalski, Jakub Przybyła i Henryk Wieczorek.

ZYCIE NOWOCZESNOŚĆ

WSZECHNICA POLSKIEJ AKADEMII NAUK Polityczne problemy II Rzeczypospolitej

(P) 27 bm. w Pałacu Staszica w Warszawie odbyło się kolejne, czwarte już spotkanie Wszechnicy PAN w bieżącym roku akademickim z członkiem korespondentem PAN prof. Bogusławem Leśnodorskim. Poświęcono ono byłoby, tak jak i trzy poprzednie, „Problemom Drugiej Rzeczypospolitej 1918-1939”. Wykład wczorajszy poświęcony został partiom, obozom i stronnictwom oraz politycznym dążeniom II Rzeczypospolitej.

Prof. Leśnodorski charakteryzując polityczny wizerunek

polskiego dwudziestolecia międzywojennego, rozpoczął od krótkich ruchów robotniczych — od wielkich partii powstałych w czasach rozbrojenego rozbicia naszego kraju w wieki XIX. Omawiając dalszą historię Polski lat 1918-1939 mówca przedstawił działalność partii i ruchów politycznych, ze szczególnym uwzględnieniem czolowych postaci życia politycznego tamtych czasów. Tak więc bohaterami wczorajszego spotkania z II Rzeczypospolitej były: idee, partie i słynni politycy, których działalność przyniosła na lata istnienia Polski międzywojennej.

Następny, ostatni już w tym roku wykład prof. B. Leśnodorskiego poświęcony problemom II Rzeczypospolitej odbędzie się 4 grudnia 1978. (GOD)

NA MARGINESIE DNIA

SPO-ŻYWCZYKI
KRAKÓW. W „Dzienniku Polskim” czytamy: „Jedni ualka z alkoholem przyniesie ma oczekiwane rezultaty, to należałoby chyba w pierwszym rzędzie ograniczyć sprzedaż wyrobów o niższej procentowej zawartości alkoholu. Te są bowiem najczęściej kupowane i spożywane”.

PREORIENTACJA
KIELCE. „Stawo Ludu” cytuje fragment podania do szkoły zawodowej: „Proszę bardzo Dyrektora o przyjęcie mnie do szkoły, bo choć zostałem kierowcą, o ile się nie dostanie, to tata mi zatwierdzi przyjęcie do klubu, ale ja nie chcę być za mieszkanca piłkarzem, a wolę mieć wzięcie, jak wujek, co też jest szoferem”.

O PLUSQUAMPERFEKCJE
POZNAN. Propozycja z „Gazety Zachodniej”: „Trzeba zgromadzić w jednym miejscu to wszystko, co da nam fabryka produkująca i produkująca... Lechia” mogą być mieć zebrane i skatalogowane wszystkie wyroby, jakie z tej fabryki wychodzą i wychodzą”.

TUBYLICZE (DOLARUM)
WROCLAW. W „Stawie Polskim” czytamy: „Przyjechał do redakcji zagraniczny gość. Przez kilka dni im towarzyszyłem. Postanowiłem się pojechać do Karpacza... W orbitowym hotelu „Skalny” prosimy śniadanie ze stawa I, II i IV. — Zestawy śniadaniowe są tylko dla gości zagranicznych — odpowiada kelner. Zaraz sprawdzę, czy państwu się należą”. ZET-ES

Wrodawskie lotnisko — znów czynne

Informacja własna

(P) 60 roku lotnisko PLL „Lot” we Wrocławiu było zamknięte. Trwała tam modernizacja pasów startowych. 27 bm. wrocławskie lotnisko wznowiło działalność. O godz. 7.40 przyjeżdża pierwszy samolot z Warszawy. W niecałą godzinę po tym lądowaniu odbył się pierwszy start samolotu do Warszawy.

Samoloty do Warszawy startują z Wrocławia pięć razy dziennie. Pasażerowie mogą też tranzytem podróżować do Bydgoszczy, Gdańska, Koszalina i Słupska. (J.L.)

Tragiczne skutki pożaru od iskry z komina

Informacja własna

(P) Od iskry z komina we wsi Drżazna (woj. sieradzkiej) spłonął budynek mieszkalny. Podczas próby ratowania mienia śmierć w płomieniach poniósł 70-letni Józef Rozmarynowski.

W Studziankach (woj. legnickiej) z dymem poszedł budynek mieszkalny. W płomieniach zginęła 68-letnia Maria Wasienko.

W Wisle ogień zniszczył zabudowania gospodarcze. Podczas pożaru śmierć poniósł 39-letni Aleksander Trac.

Podczas pożaru mieszkania w domu przy ul. Siemianowickiej 2 w Bytomiu śmierć w płomieniach poniósł 34-letni Hubert Joch. Ustala się przyczynę powstania pożaru. (CAD)

(P) Pani Janina T. jest chałupniczką Spółdzielni Pracy. Ma pracochłonnych 27 lat i skończyła 55 lat życia. Jest ponadto inwalidką wojenną III grupy z tytułu pobytu w obozie koncentracyjnym. W tej sytuacji złożyła podanie z prośbą o rozwiązanie umowy o pracę w związku z przejściem na emeryturę.

Na podaniu znajduje się krótka, lakoniczna opinia radcy prawnego: „Chałupniczkom wcześniejsza emerytura nie przysługuje”.

Gdyby jednak radca prawny zadał sobie większy trud badając całość sprawy z uwzględnieniem faktu, że chałupniczką jest żona z III grupy inwalidów wojennych, z pewnością opinia wypadłaby na korzyść zainteresowanej.

Ma ona bowiem prawo do przejścia teraz na emeryturę z mocy ustawy kombatanckiej z 23.X.1975 r. Dz. U. nr 34 poz. 186. Bowiem art. 9 ustawy mówi: „Kombatancki i więźniowie obozów koncentracyjnych, którzy pozostają w zatrudnieniu, mogą — na swój wniosek — przejść na emeryturę po osiągnięciu 55 lat przez kobiety i 60 lat przez mężczyzn, jeżeli mają okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury.”

Pani Janina mając kartę kombatancką nie ubiegala się o wcześniejszą emeryturę w oparciu o uchwałę Rady Ministrów z 21 lipca 1978 r. M.P. nr 26 poz. 81, ani o wcześniejszą emeryturę w myśl rozr. Rady Ministrów z 7.III.1975 r. Dz. U. nr 9 poz. 33, ale opierając się na ustawie kombatanckiej.

Gdyby p. Janina T. nie była inwalidką wojenną to jako chałupniczką nie mogłaby przejść na wcześniejszą emeryturę z mocy rozporządzenia Rady Ministrów z 7.III.1975 r. ani też na podstawie uchwały nr 100 Rady Ministrów z 21 lipca 1978 r. (Ost.)

Urwało się kolo od ciężarówki „Jelcz” Śmierć motoroweryzisty

Informacja własna

(P) Do tragicznego wypadku drogowego doszło ubiegłej doby we Wrocławiu. Od samochodu ciężarowego marki „Jelcz” przyczepą urwał się przednie koło, które ugodziło w motorower „Kotmar” prowadzony przez Ernesta S. Motoroweryzysta poniósł śmierć na miejscu.

W miejscowości Golezów woj. poznańskie samochód „Flak-131” wpadł późnym wieczorem na stojącą przy poboczu przyczepę samochodową bez oświetlenia. Pasażerka „Flaka” Gertruda K. poniósła śmierć na miejscu.

W Kowarach potrącono został przez ciężarówkę „GAZ” przechodzący przez jezdnię Józef P. Mężczyzna zginął. Kierowca ciężarówki, który jak wykazało wstępne dochodzenie był w stanie nietrzeźwym, został zatrzymany do dyspozycji prokuratora. (J.L.)

Koszykarki Polonii na III miejscu

(P) W ósmej kolejce rozgrywek II ligi koszykówek kobiet nie zanotowano większych niespodzianek. W grupie „A” trzej liderzy — Hutnik Kraków, Włókniarz Białystok i Stomil Olsztyn — odnieśli po dwa zwycięstwa. Kontakt z czołową stracił pruszkowski Znicz, przegrywając oba mecze w Białymstoku.

W grupie „B” prowadzący AZS Katowice wygrał oba mecze na własnym boisku z ROW Rybnik. Dwa wysokie zwycięstwa w Toruniu nad ostatnim w tabeli AZS odniosła warszawska Polonia, umacniając się na trzeciej pozycji.

Oto komplety wyników sobotnio-niedzielnych spotkań oraz czołowi tabel w poszczególnych grupach:

GRUPA „A”: Start Lublin — Stomil Olsztyn 80:92 (45:50) i 95:100 (44:46), Hutnik Kraków — AZS Kraków 70:64 (45:23) i 70:58 (37:26), Glinik Gorlice — Stal Stalowa Wola 65:72 (34:35) i 65:58 (41:23), Korona Kraków — AZS Rzeszów 45:80 (26:23) i 63:35 (33:36), Włókniarz Białystok — Znicz Pruszków 70:30 (31:23) i 87:00 (40:34).

GRUPA „B”: AZS Zielona Góra — AZS Gdańsk 85:83 (77:77, 72:72, 36:40), i 61:60 (33:24), AZS Toruń — Polonia Warszawa 59:65 (41:38) i 33:73 (11:44), Czarni Szczecin — Siewa Wrocław 83:77 (44:40) i 71:75 (35:32), AZS Katowice — ROW 71:50 (37:18) i 79:35 (40:18), Sprotavia Sprotawa — Ogniwos Szczecin 58:89 (29:34) i 79:50 (34:20).

Sport w telewizji

(P) Najciekawsza relacja sportowa w telewizji w najbliższym tygodniu będzie sobotni pokazowy mecz tenisowy w Poznaniu Fibak — Borg. Sprawozdanie z tego pojedynku nadane zostanie w „Studio-2” w godzinach 17-19.

Oto szczegółowy program tygodniowy:

wtorek (23.XI) 18.30-19.00 — „Klub kibica” (pr. II);
środa (24.XI) 22.30-23.00 — „Potyczki ze sportem” (o bezpieczeństwie na torach żużlowych) — pr. I; piątek (LXII) 18.30-19.00 — „Turystyka i wypoczynek” (pr. II); 20.30-21.00 — „Wokół stadionów” (pr. II); sobota (2XII) 17.00-19.00 — pokazowy mecz Fibak-Borg w „Studio-2”; niedziela (3XII) 8.20-8.55 — Wiadomości sportowe oraz twerzjada (pr. I); 11.40-12.10 — „Sprintem przez Polskę” (pr. II); 17.05-18.00 — „Studio Sport” (pokazy w żywym czasie figurów) — pr. I; 23.05-23.25 — „Stadiony kraju i świata”.

Polkie Radio nie przewiduje, poza stałymi pozycjami, dodatkowych relacji sportowych.

Wiadomości szachowe

(P) Po 9 rundach odbywającego się w Buenos Aires szachowego turnieju arcymistrzów nadal liderem jest Rafael Waganian (ZSRR) — 6,5 pkt. Wyprzedza on Ulf Anderssona (Szwecja) — 6 pkt.

W Amsterdamie rozpoczął się międzynarodowy turniej szachowy, w którym startuje wielu znanych zawodników. Po dwóch rundach prowadzenie objął Jan Timman (Holandia) — 2 pkt.

Zwycięstwo pięściarzy kaliskiej Prosyny

(P) Przebywający w Wielkopolsce pięściarze I-ligowej drużyny rumunskiej Cluj stoczyli towarzyski mecz z kaliską Prosyną. Stojące na przeciętnym poziomie spotkanie wygrał zastępowanie gospodarze 12:8. W kategorii koguciej i półśredniej rozegrano po dwie walki, nie odbyły się natomiast pojedynki w wadze półciężkiej.

Wyniki walk (na pierwszym miejscu gospodarze): w musza — Nawrot pokonał 2:1 Bakiego, w koguciej — Adamczewski zwyciężył z Chisem, a Ciesielski; w półśredniej — pojedynek pokonał jednogłównie Harana, w półciężkiej — Czapał przegrał 2 do remisu z Sigetim, w lekkiej — Hyż zwyciężył 2 do remisu Rujana, w lekkośredniej — Kozłowski przegrał 1:2 z Pope, półśrednia — Zygnier uległ 1:2 Lagalisowi, natomiast Jarek już w I rundzie zwyciężył przez poddanie Janku, w średniej — Kłiszewski zwyciężył z Crisanem, a w wadze ciężkiej — Maciejak pokonał w 2 starciu przez poddanie Comana.

Z obrad plenarnych KW PZPR w Radomiu

Wzmożonym wysiłkiem realizujemy program rozwoju województwa

Omówienie referatu egzekutywy KW PZPR
wygłoszonego przez sekretarza KW Józefa Tobiasza

Ponad trzy lata istnieje już woj. radomskie. Od blisko półtora roku natomiast obowiązują decyzje Biura Politycznego KC PZPR i preza Rady Ministrów, akceptujące program przyspieszonego rozwoju naszego województwa. Co zrobiono w ciągu ostatnich 16 miesięcy dla intensywnego wzrostu gospodarczego woj. radomskiego?

Odpowiadając na to pytanie sekretarz KW partii — Józef Tobiasz przypomniał, że naszymi specjalnościami ma być produkcja artykułów rynkowych i przeznaczonych na eksport oraz produkcja żywności. W przemyśle prawidłowo przebiegają procesy inwestycyjne i modernizacyjne. Produkcję podjęto w Zakładzie Maszyn do Szczyła „Waltera”, systematycznie modernizuje się zakłady „Gerlach”, „Pronit”, Fabrykę Łączników i wiele innych. Rozbudowana została „fabryka domów” w Radomiu oraz wzniesiono podobny obiekt w Bogucinie.

Po 10 miesiącach

Następnie mówca poddał ocenę wyników uzyskanych w gospodarce woj. radomskiego w ciągu 10 miesięcy br. Chociaż plan sprzedaży w przemyśle został wykonany w 100,8 proc. a wartość ponadplanowej sprzedaży wyrobów wyniosła 303,7 mln zł mimo to w 10 jednostek nie wykonano zadań i ma zaległości w wysokości około 277 mln zł. Największymi dłużnikami są Zakłady Przemysłu Tytoniowego, Wojewódzka Spółdzielnia Mleczarska oraz Spółdzielnia „Wytwarzacza Chemiczna”.

W budownictwie mieszkaniowym mamy zbudować w br. 178 tys. m kw. powierzchni użytkowej mieszkań, tj. o 36,5 tys. m kw. więcej niż w ub. roku. Chociaż w ciągu 10 miesięcy br. budowlani wykonali tylko 62 proc. zadań rocznych to jednak do końca br. mają zrealizować 60 proc. wszystkich mieszkań, planowanych do zbudowania w tej 5-letce. W rolnictwie prawidłowo przebiega skup zboża, żywności i mleka. Nieznacznej poprawie uległa działalność przedsiębiorstw transportowych a szczególnie „Transbudu”. Dużym wydarzeniem było rozpoczęcie działalności przez samodzielną Wyższą Szkołę Inżynierską w Radomiu.

Przygotowania do 1979 r.

Mówiąc o przygotowaniach do 1979 r. sekretarz KW PZPR — Józef Tobiasz skoncentrował uwagę na tych elementach i uwarunkowaniach, których rozwiązaniem przez samorządy i kolektywy robotnicze może najlepiej pomóc w realizacji programu przyspieszonego rozwoju woj. radomskiego. A jest to: dobra polityka kadrowa, prawidłowy poziom zatrudnienia, dbałość o stały wzrost wydajności pracy oraz przestrzeganie dyscypliny funduszu płac. W tej ostatniej dziedzinie tylko w ciągu 10 miesięcy br. stwierdzono sporo nieprawidłowości, wyplacono o 486 mln zł więcej jak w analogicznym okresie ub. roku. Największe odchylenia stwierdzono pod tym względem w sztywności „Profetu”, Radomskich Zakładach Ceramiki Budowlanej w Wincentowie, w kombinacie budowlanym, spółdzielni „Wspólnymi Siłami” i Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy.

Niepokojącym zjawiskiem jest nadmierny wzrost wydatków na godziny nadliczbowe przy jednoczesnym pogorsze-

niu wykorzystania czasu pracy i wzrostu absencji. W skali roku na jednego zatrudnionego w gospodarce uspołecznionej wypada około 130 godzin nieprzepracowanych. Podjęta z inicjatywy KW PZPR kontrola osób często wydzających za granicę wykazała, że wiele z nich to „turyści” wojaże odbywają korzystając ze zwolnienia lekarskiego, a byli nawet przypadki odnotowania w tym czasie obecności w pracy. Załogi robotnicze muszą ze swojego grona eliminować tych, którzy nie przykładają się do pracy i lekceważą swoje obowiązki.

Zagospodarować rezerwy

Sekretarz KW partii wskazał na wiele innych, dotychczas występujących niedociągnięć ale jednocześnie i możliwości ich uniknięcia. Na przykład, dużo przedsiębiorstw uskarża się na występującą niedobory materiałowe, gdy równocześnie tzw. zapasy nieprawidłowo w przemyśle wyniosły 292 mln zł oraz 131 mln zł w budownictwie. Nawet przy obecnym potencjale w budownictwie można zbudować o 40 proc. więcej mieszkań, jeżeli lepiej projektowane będą osiedla, elementy prefabrykowane wytwarzane w przemyśle w ciągu 3 zmian a placą odpowiadać faktycznie wykonanej pracy a nie tylko obecności na placu budowy. Wreszcie w rolnictwie wzrost pogłowia bydła i trzody chlewnej jest zadaniem naczelnym. Gdyby tylko połowę spośród ubiających obecnie 46 tys. małych cieląt odchowić do wagi ok. 400 kg, w taniej i szybkiej sposób moglibyśmy dodatkowo uzyskać w woj. radomskim o 7 tys. t mięsa rocznie więcej.

Rezerwy tkwią także w szybkim zagospodarowaniu 2 tys. ha dotychczas nie użytkowanej ziemi i 1 tys. ha odłogów oraz radykalnym zwiększeniu zużycia nawozów mineralnych, których w przeliczeniu na 1 ha stosujemy najmniej w kraju.

Efektywność gospodarowania musi przejawiać się w lepszym wykorzystaniu maszyn, urządzeń i nowych technologii, ale także w bardziej zaangażowanych i ofensywnych postawach. Trzeba przeciwdziałać rosnącej się w wielu środowiskach atmosferze beznadziei, usprawnienia własnej nieudolności obywateli trudności. Jest w tym wszystkim potrzebna szeroka, partyjna inicjatywa na każdym stanowisku i na każdym szczeblu a przede wszystkim praca powyżej przeciętności, konsekwencja w robocie. Oczekujemy od organizacji partyjnych i ogniw samorządów większego udziału w podniesieniu dyscypliny pracy, rzetelnej roboty a także społecznej potępienia złej pracy, postaw społecznych i nierobstwa.

Na zakończenie swego wystąpienia sekretarz Józef Tobiasz stwierdził, że jeszcze w tym roku można usunąć wiele nieprawidłowości w produkcji materialnej i nadrobić opóźnienia. Równocześnie z myślą o 1979 r. trzeba szukać metod dalszej obniżki kosztów produkcji, lepszej gospodarki paliwami i energią przy racjonalnym zatrudnieniu, pełniejszym wykorzystaniu czasu pracy i usprawnieniu procesów produkcyjnych. Rzetelną pracą i wykorzystaniem zasobów wiedzy możemy najlepiej uczcić zbliżający się jubileusz 35-lecia Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dyskusja plenarna

W dyskusji plenarnej głos zabrało 14 mówców. Tematem ich wystąpień były zakładowe, środowiskowe i lokalne doświadczenia w realizacji specjalistycznych programów rozwoju społeczno-gospodarczego, tworzących w konsekwencji program wojewódzki. Dyskuttanci informowali o osiągniętych rezultatach, występujących przeszkodach i potrzebach a jednocześnie wyrażali opinie dotyczące perspektyw rozwojowych w skali całej gospodarki woj. radomskiego.

I sekretarz KM PZPR w Pionkach Tadeusz Nowicki, informując o znacznych osią-

żym stopniu mogą one wpłynąć na wzrost wydajności pracy i jakości produkcji tak istotnych z punktu widzenia wyższej efektywności gospodarowania.

Henryk Polak z „Waltera” oraz Antoni Romanowski z „Radoskóru”, przedstawiając dotychczasowe efekty pracy załóg dwóch największych przedsiębiorstw przemysłowych w woj. radomskim zadeklarowali ze strony tych załóg pomoc we wdrażaniu sprawdzonych u siebie rozwiązań organizacyjnych i technicznych, przydatnych w mniejszych zakładach pracy oraz zgłosili chęć dzielenia się doświadczeniami w pracy społeczno-wychowawczej i politycznej. Przedstawiciel załogi „Waltera” poinformował, że w br. odbiorcy otrzymają dodatkowo z Radomia 8 tys. maszyn do szczyła, 13 tys. maszyn do pisania i 12 tys. kucharek gazowych.

Sekretarz KM partii w Radomiu — Maciej Peszke, informując o niektórych radomskich dokonaniach w latach 1976-78 stwierdził, że z pewnością byłyby one jeszcze większe gdyby w pełni wykorzystano wszystkie możliwości. Tę wiedzę, siły i rezerwy można i należy wykorzystać w najbliższej przyszłości, w trakcie realizacji pozostałej części programu przyspieszonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Aby sukces był pełny należy jak najszybciej odwrócić dotychczasowe relacje i uznać, że miasto powinno być wizytówką dobrych, prężnych zakładów pracy a nie odwrotnie.

Wojewoda Roman Maćkowiński w swym wystąpieniu nawiązał do tych elementów, które decydują o wynikach gospodarowania, a więc dyscyplina zatrudnienia, troska o właściwe relacje ekonomiczne między wzrostem płac a wydajnością pracy. W planowaniu na rok przyszły w którym zakłada się dalszy, dynamiczny rozwój woj. radomskiego należy w większym stopniu uwzględnić zasady bardziej gospodarskiego wykorzystania przyznanych środ-

ków przy maksymalnej oszczędności materiałów, surowców i energii.

Prorektor WSI w Radomiu Zbigniew Abramowicz poinformował uczestników obrad o stanie rozwoju uczelni, która w perspektywie zajmując się problemami transportu, w dużym stopniu pracować będzie na potrzeby woj. radomskiego. Stłuczy temu będą tworzone laboratoria uczelniano-przemysłowe. Mówca zaapelował do budowlanych o wyższe tempo prac na budowie ośrodka akademickiego przy ul. Dalekiej.

O istniejących możliwościach rozwoju mówił także dyrektor „Techmatransu” Wacław Wybudowski, który informując o obecnej pracy załogi przedsiębiorstwa na rzecz priorytetowych inwestycji w kraju, takich jak produkcja ciągników „Massey-Ferguson-Perkins”, autobusów „Berliet” czy telewizorów kolorowych „Polcolor” stwierdził, że projektowana rozbudowa radomskiego przedsiębiorstwa może przyczynić się do ograniczenia importu urządzeń transportu technologicznego i składowania o wartości co najmniej 30 mln zł dewizowych rocznie.

W dyskusji głos zabrali: Tadeusz Nowicki — I sekretarz KM PZPR w Pionkach, Henryk Polak — robotnik z „Waltera”, Edward Głowka — I sekretarz POP PZPR w Odlewniach Radomskich, Gerard Dulski — prezes WZSP w Radomiu, Stefan Urbański — robotnik z „Pronitu”, Kazimierz Wesolowski — z-ca dyrektora Kombinatu Budowlanego w Radomiu, Jan Rybarczyk — I sekretarz KM-G PZPR w Warce, Antoni Romanowski — przewodniczący Związku Rady Przedsiębiorstwa w „Radoskórze”, Maciej Peszke — sekretarz KM PZPR w Radomiu, Zbigniew Abramowicz — prorektor Wyższej Szkoły Inżynierskiej, Roman Maćkowiński — wojewoda, Wacław Wybudowski — dyrektor „Techmatransu”, Mieczysław Kowalik — przewodniczący WRZZ i Mirosław Ciura — przewodniczący Rady Wojewódzkiej ZSMP.

Wystąpienie I sekretarza KW PZPR Janusza Prokopiaka

Referat egzekutywy KW PZPR, a także wielokierunkowa dyskusja stanowią ocenę realizacji programu społeczno-gospodarczego rozwoju woj. radomskiego w minionych 10 miesiącach, a także formułują zadania na rok przyszły. Realizacja zadań rozstrzyga się na stanowiskach pracy — wszędzie, w zakładzie produkcyjnym, w biurze, w szkole, na zagajniku rolnika. Rozstrzyga się każdego dnia, tygodnia i miesiąca. Rzecz w tym jak uczestniczymy w realizacji tego programu i jaki jest stopień zaangażowania na rzecz rozwoju Ziemi Radomskiej. Połączmy więc, że zakłady — giganty stanowią o wynikach i one decydują o ostatecznych wycieczkach. W naszej, wojewódzkiej praktyce uwzględniać musimy przodującą rolę małych zakładów, gdyż one niejednokrotnie są wzorcem dla wielkich zakładów pracy w realizacji zadań wojewódzkich.

Plan — stwierdził następnie J. Prokopiak — może być realizowany w różny sposób, ale jakże często robi się to zrywa-

mi i przy nieopisanym chaosie. Aby osiągnąć dobre efekty gospodarowania trzeba należeć do jakości wyrobów. Decydują o tym zespoły pracownicze a rezultaty ich pracy, wielu grup zawodowych składają się na ostateczny postęp osiągnięty w województwie.

Realizowany w województwie, aczkolwiek z dużymi trudnościami, program społeczno-gospodarczego rozwoju wymaga nie tylko zaangażowania, ale i zrozumienia, że jest tworzony z myślą o ludziach i dla ludzi. I ta świadomość musi towarzyszyć nam dzisiaj, kiedy tworząc plan roku przyszłego będziemy go realizować w równie trudnych warunkach.

Wyrażając wszystkim ludziom pracy woj. radomskiego podziękowanie za ich ofiarności i pomyślną realizację zadań I sekretarz KW PZPR Janusz Prokopiak stwierdził, że dalsza, wtyczona praca w realizacji programu wojewódzkiego, praca dla naszego dobra, będzie najlepszym uczuleniem jubileuszu 35-lecia Polski Ludowej.

Do wszystkich ludzi pracy Ziemi Radomskiej

Przy wykorzystaniu najlepszych sił społecznych, przy udziale klasy robotniczej i ludzi nauki powstał fundamentalny dla rozwoju Ziemi Radomskiej program obejmujący wszystkie sfery życia społeczno-gospodarczego. Organizatorem i inicjatorem była partia. Biuro Polityczne KC PZPR swą decyzją przyjmującą program nadało najwyższą polityczną rangę temu dokumentowi.

Apel stwierdza dalej, że jest naszą wolą w pełni ten program zrealizować. Codzienną pracą potwierdzają to robotnicy w fabrykach i na budowach, rolnicy na polach i w sadach, pracująca inteligencja w szkołach, szpitalach, pracow-

Z Warki

Meldunek o wykonaniu zadań rocznych

Jak zwykle przy końcu każdego roku kalendarzowego otrzymujemy meldunki z zakładów produkcyjnych i instytucji o realizacji zadań roku. Pierwszy taki meldunek wpłynął do redakcji od Zakładu Zaopatrzenia Ogrodniczego w Warce, który komunikuje o wykonaniu w dniu 15 listopada br. rocznych planów obrotu i akumulacji. 17 sklepów podległych ZZO sprzedało łącznie (hurt i detal) towary za sumę 396,3 mln zł, przy planie 350 mln zł.

Człowiek — Świat — Polityka

Spotkania w klubach

Dziś 28 bm. w ramach trwającej dekady „Człowiek — Świat — Polityka” w klubach i domach kultury odbędą się kolejne spotkania. W klubie pracowników łączności gościł redaktor tygodnika „Polityka” — Maksymilian Berezowski. Temat spotkania „Wszystko o USA”. Natomiast klub Zakładów Przemysłu Tytoniowego zaprasza na spotkanie autorskie z W. Bilińskim.

W Domu Kultury w Lipsku odbędzie się spotkanie młodzieży Technikum Rolniczego i Zasadniczej Szkoły Rolniczej z wzorowymi rolnikami, natomiast w miejsko-gminnym ośrodku kultury w Białobrzegach gościć będą przedstawiciele Domu Kultury i Nauki Radzieckiej w Warszawie.

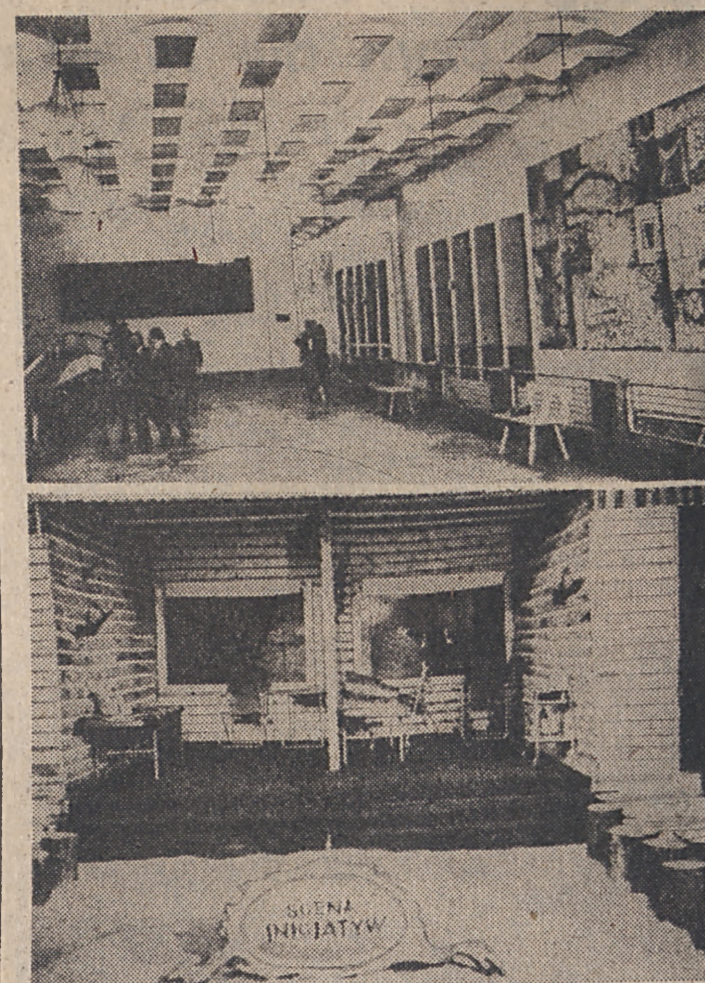
Od dziś w Domu Sztuki

Wystawa projektów rewaloryzacji „miasta kazimierzowskiego”

Zgodnie z wcześniejszymi zapowiedziami, od wtorku 25 bm. w galerii Blura Wystaw Artystycznych (Dom Sztuki) — Rynek 5 w Radomiu, czyli w popularnym Domu Esterki (I piętro) czynna będzie wystawa poświęcona koncepcji rewaloryzacji „miasta kazimierzowskiego” w Radomiu. Opracowanie to powstało, jak wiadomo, na zlecenie radomskiego „Inwestprojektu” i zostało wykonane przez zespół pracowników naukowych Instytutu Planowania Urbanistycznego Wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej pod kierunkiem małżeństwa znanych architektów i urbanistów prof. Hanny Adamczewskiej-Weichert i prof. Kazimierza Weichert.

Wystawa składa się z mapki rewaloryzowanego „miasta kazimierzowskiego”, która prezentowała niedawno w witrynie redakcyjnej „Zycia Radomskiego”. Szczegóły za kilka dni na łamach „Zycia”. Zapraszamy do obejrzenia wystawy w Domu Esterki. (tmz)

W nowym wystroju

Dawna sala koncertowa wraz z zapleczem jest teraz siedzibą Teatru Powszechnego im. Kochanowskiego. Efektowne zawsze pomieszczenia po modernizacji prezentują

się jeszcze bardziej okazałe. Na górnym foyer otrzymało nowe oświetlenie.

Na parterze w hali powstała miniatura teatru — Scena Inicjatyw, z kilkudziesięcioma miejscami na widownię. W zależności od potrzeb scena i widownia może być przemianowana.

Na zdjęciu dolnym dekoracje do sztuki Stanisława Srokowskiego „Polowanie”. (n)

Fot. BRONISŁAW DUDA

Dni Filmu Radzieckiego

Zbrodnia i kara

Dnia 29 bm. wyświetlana będzie na ekranie kina „Odeon” radziecka ekranizacja znanej powieści Fiodora Dostojewskiego „Zbrodnia i kara”, reżyserowana przez Kwa Kulidzanowa. Dziś gdy sprawy odpowiedzialności moralnej, sumienia i obowiązku są tak bardzo aktualne, ta daleka analogia dźwięczy bardzo współcześnie. W rolach głównych występują: Giorgi Taratorkin (Razkołnikow) i Wiktoria Fiodorowa (Dunja Razkołnikowa).

W tym samym kinie lecz na wcześniejszych seansach prezentowany jest także inny, znany film produkcji radzieckiej „Matka”, stanowiący filmową wersję powieści Maksyma Gorkiego, reżyserowaną przez Marka Donskoja. W roli tytułowej — Wiera Marecka a Pawła Wasłowa gra Aleksiej Batałow. (mz)

Do szybkiego uregulowania

1,2 mln zł zaległych opłat za zużyta energię elektryczną i gaz

Z Rejonu Energetycznego w Radomiu otrzymaliśmy następujący komunikat:

W ostatnim okresie nastąpiło znaczne pogorszenie dyscypliny płatniczej związanej z regulowaniem należności za energię elektryczną i gaz. Wysokość należności PT Odbiorców na rzecz rejonu przekracza 1,2 mln zł. W związku z powyższym prosimy PT Odbiorców o uregulowanie zaleganych kwot w terminie do 30 listopada 1978 roku.

W grudniu br. Rejon Energetyczny skieruje do odbiorców zalegających w regulowaniu należności swoich pracowników celem wstrzymania dostarczania energii elektrycznej zgodnie z par. 17.5 zarządzenia ministra energetyki i energii atomowej z 3 maja 1978 r. w sprawie warunków dostarczania energii elektrycznej, ogłoszonym w Monitorze Polskim nr 16, poz. 55 z 13 maja 1978 r.

Od lutego br. w Radomiu i najbliższych okolicach miasta, określanych w nomenklaturze energetycznej mianem „Rejonu Energetycznego” obowiązują „system elektronicznego fakturowania należności za zużyta energię i gaz — ZBYT”. W praktyce charakteryzuje się on tzw. okresowymi rachunkami zaliczkowymi, które wplatane są w sześciu równych ratach, z terminem płatności co dwa miesiące (do 15-go dnia miesiąca — przyp. red.), wyraźnie oznaczonym na każdym odcinku rachunku. Mówiąc inaczej, zamiast oczekiwać wizyty inkasenta, sami powinniśmy pamiętać o uregulowaniu należności.

Praktyka dowodzi, że wielu radomian zapomina o tym obowiązku. Pierwszą tego

konsekwencją są kary określone też mianem opłat „za zwłokę”, które w przypadku rachunków w wysokości 200—1000 zł za każdy rozpoczęty miesiąc — wynoszą 50 zł. Drugą, o której przypomina dzisiejszy komunikat, może być odłączenie dopływu energii elektrycznej, z możliwością ponownego przyłączenia, ale już na koszt odbiorcy.

Systematyczność w regulowaniu zobowiązań, jak widać, nie jest naszym dobrym przyzwyczajeniem. Aby uchronić się przed groźącymi konsekwencjami, trzeba po prostu w terminie płacić za zużyta energię i gaz. (mz)

Komunikat

Prokuratury Wojewódzkiej

W nawiązaniu do poprzednich publikacji prasowych Prokuratura Wojewódzka w Radomiu informuje, że Zbigniew Kosiak — prawomocnym wyrokiem Sądu Najwyższego uznany został za winnego tego, że w dniu 1 marca 1977 r. w Radomiu, działając w zamiarze pozbawienia życia Alicji Izmańskiej w celach rabunkowych, zadał jej kilkanaście silnych ciosów w głowę i inne części ciała, kryształową popielniczką, w wyniku czego spowodował jej natychmiastową śmierć. Następnie zabrał z mieszkania biżuterię i pieniądze o łącznej wartości 28.000 zł i za to skazany został na karę śmierci oraz pozbawienie praw publicznych na zawsze. Rada Państwa nie skoryżowała wobec Zbigniewa Kosiaka z prawa łaski — wyrok wykonano.

Oddanie krwi dla ratowania życia ludzkiego jest najwyższym czynnem humanitarnym

Masz wątpliwości — zadzwoń

Dziś, 28 bm., jak w każdy wtorek, czynny jest w Radomiu telefon zaufania, przy którym dyskurują lekarze dermatolodzy. Na pytania z zakresu profilaktyki i leczenia chorób wenerycznych udzielą będzie odpowiedzi w godz. 15-16, dr. Stanisława Kowalska, tel. 415-28. (n)

Oddanie krwi dla ratowania życia ludzkiego jest najwyższym czynnem humanitarnym